VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 117 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantaina, lokak. 8 p. — Saturday, Oct. 8, 1966

Lihan hinta tulee kohoamaan yhä

Hinnankorotuksista eivät kuitenkaan hyödy farmarit vaan muutamat monopoliyhtiöt; välikädet saavat esim tupakasta 9 kertaa korkeamman hinnan kuin tupakan kasvattajat

Ottawa. — Elinkustannusasioita tutkivalle alahuoneen ja senaatin komitealle sanottiin torstaina, että naudanlihan hinta kohoaa edelleen Canadassa vuoteen 1970 asti.

Samalla kertaa komitealle sanottiin, että tämä naudanlihan kaksivuotinen kohoamissuunta ei tarkoita sitä, että farmarit tulevat saamaan paremman hinnan teuraskarjastaan.

Liittohallituksen maatalousministeriön karjajaoston johtaja R. K. Bennett sanoi mainitun komitean istunnossa:

"Sianlihan hinta tule pysymään jatkuvasti korkealla . . . mutta ei välttämättä korkeammalla mitä ne nyt ovat."

Naudanlihan hinnoista esitettyyn kysymykseen hän vastasi, että tällä mantereella olevat hiehot eivät voi synnyttää paljoa nykyistä suuremmassa määrässä vasikoita ennen v. 1970.

"Me olemme astumassa aikaan, jolloin on koko mantereella vähemmän naudanlihaa asukasta kohti vuoteen 1970 asti ja hinnat tulevat varmasti kohoamaan . . ."

Ruokatavarain korkean hinnan aiheuttajana on osittain se, että "liian pieni ihmismäärä kontrolloi ruokatavarain myynnin", sanoi liittohallituksen maatalousministeri Joseph Greene keskiviikkoiltana.

CBC:n televisiohaastattelun yhteydessä mr. Grene sanoi, että "kuusi tehtailijaa kontrolloi 75-prosenttisesti ruokatavarain vähittäismyynnit."

Tämä, hän sanoi, "on erittäin vaarallinen seikka vapaalle yhteiskunnalle."

"Kun ne kontrolloivat sen (valtaosan ruokatavaramarkkinoista) ne voivat muokata perheenemäntien mielipiteet niin, että he ostavat kaikkein kalleinta tavaraa ja auttavat siten melko usein inflaatiota", sanoi mr. Greene selittäen: "Jos olisi enemmän kilpailua, se olisi hyväksi" ruokatavaralle ja ekonomialle yleensä.

"Minä otaksun — ja tämä saattaa olla vallankumouksellinen lausunto ministerin sanomana — että perheenemäntien spontaaninen liike voisi auttaa paljon. Se nostaisi kysymyksen päiväjärjestykseen ja voi auttaa meitä näkemään, missä on vikapaikka."

Elinkustannuskysymyksiä käsittelevälle alahuoneen ja senaatin komitealle tiedoitettin torstaina myös siitä, että tupakan hinta tulee välittäjien käsissä yhdeksän kertaa korkeammaksi sitä, mitä kuivatusta (puolivalmiista) tupakasta farmareille maksetaan.

Farmareille maksetaan tupakkapaunasta 71 senttiä. Siitä tupakkamäärästä tulee 310 savuketta, joiden vähittäismyyntihinta Ontariossa on $6.20.

Yksityiskohtaisemmin asiaa käsitellen tupakan hintaprosesssi on seuraava: Farmarit saavat puolivalmiista (redried flue-cured) tupakasta 71 senttiä paunalta. Siitä saadaan, kuten sanotaan, 310 savuketta. Tupakkatehtaat myyvät ne $1.80 sentin hinnasta. Liitto- ja maakuntahallitusten veroon menee $2.06, nostaen yhteishinnan (tehdastasolla' $3.86 savukkeista, mitkä saadaan yhdestä tupakkapaunasta.

Tukkuliikkeet ja vähittäiskauppiaat lisäävät siihen voittoprosentikseen $2.36 — noin 20 senttiä kutakin 25 savuketta käsittävää rasiaa kohti. Näin joutuvat tupakoitsijat maksamaan $6.32 tupakkapaunasta, mistä afrmari saa vain 71 senttiä. Komitean kokouksessa kiinnitettiin huomiota siihen että tukku- ja vähittäiskauppojen voittoprosentti on yli kaksi kertaa suurempi tehdastuotteen" hintaa ja yli kolme kertaa suurempi kuin se hinta, minkä farmari saa tupakastaan.

Tanska vastustaa y-aseiden antoa Länsi-Saksalle

Ottawa. — Tanskan ulkoministeri Per Haekkerup sanoi täällä keskiviikkona, että olisi järkevää, jos Yhdysvallat ei antaisi mitään osaa ydinasekontrollista Länsi-Saksalle.

NATOon kuuluvan Tanskan ulkoministeri sanoi sanomalehtien haastattelutilaisuudessa, että Länsi-Saksan ei pitäisi saada mitään mahdollisuuksia, välittömästi tai välillisesti, ydinaseiden haltuunsa saamiseksi.

Kaikkien NATO-maiden tulisi saada vain tietoja ydinasestrategiasta siten, että Neuvostoliitto suostuisi allekirjoittamaan sopimuksen, mikä kieltää ydinaseiden levittämisen maille, joilla niitä ei ole.

YK:n istunnosta kotimatkalla oleva Haekkerup neuvotteli Ottawassa 2 päivää ulkoministeri Paul Martinin kanssa.

NDP ei saanut autojen hintojen korotuskysymystä keskusteltavaksi

Hallituksen sanotaan olevan suhteellisen iloisen siitä kun autojen hintoja ei nostettu sen enempää

Ottawa. — Puolisen tuntia kestäneen menettelytapakinastelun jälkeen alahuoneen puhemies Lucien Lamoureux kieltäytyi hyväksymästä Uuden demokraattisen puolueen (NDP:n) keskiviikkoista esitystä, että alahuoneen keskusteltavaksi otettaisiin kysymys autotyöläisten pakkolomauttamisesta ja autojen hintojen korottamisesta.

Keskustelun avasi Reid Scott (NDP, Danforth) esittämällä ehdotuksen, että alahuoneen istunto keskeyttää esilläolevain asiain käsittelyn — pankkimuutosehdotusten käsittelyn — että voidaan keskustella kiireellisestä autoteollisuuskysymyksestä;

Mr. Scott sanoi, että autoyhtiöt ylittaavat kintaalla Canadan parlamentiin jättämällä täytäntöönpanematta pyhää sitoutumistaan minkä ne antoivat allekirjoittaessaan Canadan-Yhdysvaltain autosopimuksen.

Puhemies Lamourex halusi perinnäistapojen mukaan tietää, miksi asia on niin kiireellinen, että sen johdosta on esilläolevan kysymyksen käsittely keskeytettävä. Hän antoi asiasta puheenvuoron myös oppositiolle.

Konservatiivipuolueen johtaja John Diefenbaker esitti syytöksen, että "hallitus on pettänyt canadalaisten kuluttajain edut". Hän palautti mieleen, että autoyhtiöt saavat mainitun sopimuksen vuoksi tullialennusten muodossa $50,000,000 vuositulon, mutta nostavat siitä huolimatta tuotteittensa (autojensa) hintoja samalla kun ne pakkolomauttavat työläisiään.

Hallituspuolueen puhemies George McIlraith vetosi siihen, että alahuoneessa keskusteltiin sopimuksesta "muutama kukausi" sitten ja että on muodostettu hinnankorotuksia, myös autojen hintojen korotuksia tutkiva elin.

Puhemies Lamoureux sanoi, että vaikka opposition herättämä kysymys on kiireellinen ja tärkeä, siitä keskustelu ei ole kuitenkaan niin tärkeätä, että sen takia on keskeytettävä muiden asiain käsittely, kieltäytyessään siten hyväksymästä mr. Scottin ehdotusta.

Aikaisemmin ilmoitettiin ettei liittohallitus aio esittää mitään virallista lausuntoa siitä kun canadalaiset autoyhtiöt ovat pyynnöistä huolimatta korottaneet ajokkiensa hintoja.

Yksityiskeskustelujen perusteella oletetaan, että hallitus on suhteellisesti puhuen iloinen siitä kun Canadassa korotettiin hieman vähemmän autojen hintaa kuin Yhdysvalloissa, mikä kaventaa vastaavasti yhdysvaltalaisten ja cananalaisten automarkkinain hintaeroa.

General Motors tiedotti viime viikoilla autojensa hinnankorotuksista jotka ovat keskimäärin $14.00 pienemmät yhdysvaltalaisia hinnankorotuksia.

CANADAN VEHNÄSATO ON ENNÄTYSSUURI

Ottawa. — Liittovaltion tilastotoimisto (DBS) joutui täällä keskiviikkona kohottamaan vuoden 1966 vehnäsato-arviointiaan ennenkuulumattomaan 840,449,000 busheliin, josta surin osa on jo viljasäiliössä.

Tilastotoimiston uusittu arvio on nyt 40,000,000 bushelia suurempi kuin syyskuun toisena päivänä julkaistu ennakkoarviointi. Molemmat tilastot ovat huomattavasti suurempia, kuin entinen ennätysmäinen 723,000,000 bushelin vehnäsato vuonna 1963.

A. M. Runciman, Winnipegissä olevan Yhdistyneitten viljankasvattajain yhtiön presidentti, sanoi syyskuun 29 päivänä antamassaan ennakkoarviossa Canadan vehnäsadon nousevan 820.000.000—825.000.000 bushelin vaiheille. Elokuun 15 päivänä annettu tilastotoimisto ennakkoarvio asetti sadon 799.800.000 busheliksi.

Uuden satoarvion paikkansapitäväisyydestä tilastotoimisto sanoo summan perustuvan suurimmalta osalta viljan jo säilöihin kuljetetuista tilastoista, koska paljon preerian sadosta oli jo korjattu syyskuun viidenteentoista päivään mennessä, jolloin näitä tilastoja hankittiin.

Hyvin paljon vaikuttaa tähän suurennettuun viljasadon arviointiin Saskatchewanin viljatuotannon ennakkoarvio 546, 000,000 bushelia, verraten sitä alkuperäiseen arviointiin 511,000,000 bushelia, tälle vuodelle. Molemmat arviot ylittävät tämän maakunnan entisen viljatuotannon ennätyksen.

Odotettu, tämän vuotinen Canadan vehnäsadon on 30 prosentin viime vuoden erinomaista, 648,900,000 bushelin vehnäsatoa suurempi. Tämä suuri sato aiheutuu osittain sadon ennätysmäisestä keskiarvosta 27,7 bushelia eekkeriltä, joka ohittaa entisen, vuonna 1952 saadun 26.8 bushelia eekkeriltä sadon.

Hintatarkkailun asemesta palkka- ja hintaohjeita

Ottawa. — Vastatessaan Uuden demokraattisen puolueen johtajan, T. C. Douglasin kysymykseen, aikooko hallitus muodostaa hintatarkkailulautakunnan hinnankorotusten ehkäisemiseksi, raha-asiain ministeri Mitchell Sharp sanoi alahuoneen istunnossa kekiviikkona, että hänen tarkoituksenaan ei ole muodostaa hintatarkkailulautakuntaa, mutta harkittavana on sellaiset asiat kuin hinnat ja palkat.

Mr. Sharp sanoi että, kulutustarain hintoja käsittelemään nimitetty alahuoneen ja senaatin komitea suorittaa tällä alalla erinomaisen hyvää työtä, ja "mikäli on puhe tulevaisuudesta, minä en halua kieltää mahdollisuuksia uusista ohjelmista."

VIIME TIEDOT

Brighton. — Britannian uusi ulkoministeri George Brown piti työväenpuolueen vuosikokouksessa torstaina neitsytpuheensa, minkä yhteydessä hän sanoi kannattavansa Vietnamin ongelman neuvotteluratkaisua. Mr. Brown sanoi, että sotilaallista ratkaisua ei todennäköisesti saavuteta, että sotilaallinen ratkaisu ei ole haluttu, ja että se olisi erittäin vaarallinen. Hän sanoi esittävänsä Yhdysvalloille ja Neuvostoliitolle 6 kohtaa käsittävän ohjelman Vietnamin sodan ratkaisemiseksi, mutta ilmaisi samalla ajatuksensa, ettei se tule ainakaan hetikohtaisesti hyväksytyksi.

Miami. — Yucatan rannikolla oleville kalastusaluksille annettiin torstaina määräys etsiä turvapaikkaa Campeche-nimisestä meksikolaissatamasta pyörremyrsky Inezin lähestyessä Meksikon lahden poikki Yucatanin niemimaata.

Ottawa. — Elinkustannusasioita käsittelevä alahuoneen ja senaatin komitea päätti torstaina, ettei se ryhdy tutkimaan autojen hintakysymystä. Komitean jotkut jäsenet vaativat tutkittavaksi Yhdysvaltain ja Canadan markkinain hintaeroa, mutta enemmistö kieltäytyi siitä selittäen, että on tärkeämpää kiinnittää huomiota ruokatavarain ja palvelujen hintoihin.

Ottawa. — Steven Truscott sanoi torstaina Canadan ylioikeuden kulustelutilaisuudessa, että hän ei suorittanut 7 vuotta sitten 12-vuotiaan Lynne Harperin raiskausmurhaa, mistä hän on nyt palvelemassa elinkautista vankeusrangaistusta.

Ottawa. — Ruokatavarain indeksi laski Canadassa syyskuun aikana yhdellä pisteellä, tiedoittaa liittovaltion tilastotoimisto (DBS), mutta vaatteiden ja asuntojen hintojen nousu oli siksi paljon suurempi, että elinkustannusindeksi kohosi kahdella kymmenesosa-pisteellä elokuun indeksiin verraten, ollen elinkustannusindeksi nyt ennätyskorkeudessa, 145.1 pisteen tasossa.

Kongon-Portugalin suhteet poikki

Kinshasa. — Kongo rikkoi keskiviikkona suhteensa Portugaliin 11 päivää sen jälkeen kun kongolainen ihmisjoukko murtautui Kinshassa olevaan Portugalin suurlähetystöön, aiheuttaen siellä suurta hävitystä.

Kongolaiset virkailijat syyttävät, että rajamaana olevaa Portugalin Angolaa käytetään Kongon hallituksen kaatamista suunnittelevan entisen pääministerin, nykyään maanpaossa olevan Moise Tshomben palkkasoturien pesäkkeenä.

Määrättyään diplomaattiset suhteet rikottavaksi Portugalin kanssa, kabinetti on myös sulkenut kaikkien ulkomaiden konsulaatit sisämaassa. Tämä tulee lopettamaan konsulaattisen avun ja turvan noin 50,000 ulkomaalaiselta 16 eri maan kansalaiselta. Kongossa on toiminut eri kaupungeissa 39 konsulaattia .

Toimenpide ilmaisee pelkoa ja vihaa ulkomaalaisia kohtaan, jota on ilmennyt Kongon sanomalehdissä sekä hallituksen valvonnan alla olevassa radiossa. Ne puhuvat jat-

(Jatkuu sivulla 4)

Perheenemäntien pitäisi olla "vihaisia" ja pysyä "vihaisina"

Farmareille entistä pienempi osa ruokatavaradollarista; voitto-prosenteista pyramidimainen hintojen nousu

Ottawa. — Alahuoneen eräs jäsen sanoi keskiviikkona suurista hintojen korotuksesta huolestuneelle 1,400:lle perheenemännälle, että heidän tulee olla vihaisempiä jos mielivät nähdä, että parlamentin hintakomitea tekee jotakin tilanteen parantamiseksi.

Max Saltsman (NDP, Waterloo South) sanoi ottawalaisten kuluttajain protestikokouksessa, että he — kuluttajat — ovat olleet aivan liian välinpitämättömiä.

"Jos te ette suutu ja pysy suuttuneina, asian korjaamiseksi ei tehdä mitään," hän sanoi.

Tämä pari viikkoa sitten perustettu järjestö, missä kerrotaan olevan 14,000 jäsentä, ehdottaa tämän kuun aikana järjestettäväksi 2-viikkoisen boikotin suuria ketjukauppoja vastaan.

Jos tämä ei tuota tuloksia hintojen alentamiseksi, sanoi järjestön 32-vuotias presidentti, mrs. Lawrence Wilson, silloin olisi järjestettävä liha- ja meijerituotteiden, sekä kasvisten ja hedelmien boikotti, hän sanoi.

Winnipeg. — Korkeita hintoja vastaan mielenosoituksella olleet Winnipegin naiset keräsivät tiistai-iltana nimikirjoituksia hintojen alentamisvaatimuksen tueksi.

Askettäin perustettu "Homemakers" Protest-nimisen yhdistyksen järjestämään mielenosoitukseen osallistui noin 400 naista joiden kantamissa tunnusteissa julistettiin, että hinnat ovat liian korkeat, ja että sellaisten ruokien kuin leivän ja maidon hinta ei saisi nousta.

Ottawa. — Alahuoneen ja senaatin kuluttajahintoja tutkivalle komitealle sanottiin tiistaina, että tukku- ja vähittäisliikkeiden voittoprosentit kohottavat ruokatavarain hintapyramidia.

Liittohallituksen maatalousministerin apulainen, S. B. Williams totesi, että ruokatavarain hintojen jatkuvasta kohoamisesta eivät ole farmarit juuri mitään hyötyneet.

Mr. Williamsin kokoukselle esittämät tilastotiedot osoittavat, että vaikka Canadassa myytyjen ruokatavarain vähittäishinta nousi 2,111,000,000 dollarista vuonna 1949 5,029,000,000 dollariin vuonna 1964, niin farmarien myyntitasolla näiden hintojen korotus oli vain 1,234,000,000 dollarista 2,043,000,000 dollariin.

Tämä tarkoittaa, että 1949 Canadan farmarit saivat kuluttajain käyttämästä ruokadollarista 58 senttiä, mutta vuonna 1964 ainoastaan 41 senttiä.

Mr. Williams huomioi, että suuri enemmistö kauppiaista lisää suoran prosenttimääräisen voiton tukkuliikkeiltä ostamiinsa ruokatavaroihin. (Askettäin torontolaistutkimus osoitti, että suuret ketjukaupat lisäävät lihatuotteisiinsa 22-25 prosenttisen voiton.) Tätä ennen ovat tukkuliikkeet lisänneet prosenttipohjalla ostamiinsa ruokatavaroihin omat voittonsa. Tällä,sanoi mr. William, on vaikutus hintojen pyramidimaiseen kohoamiseen.

Kun Max Saltsman (NDP) sanoi, että esimerkiksi kananmunista peritään nyt suurempi voittoprosentti kuin viime vuonna, niin mr. Williams sanoi, että se on totta.

Maatalousministeriön siipikarjaosaston johtaja A. D. Davey sanoi, että kananmunatuotanto on nyt saavuttanut huippunsa, minkä pitäisi johtaa hintojen alenemiseen. Hän ennusti, että kananmunien hinta on ensi vuonna vähän alhaisempi kuin tänä vuonna, mutta korkeampi kuin viime vuonna.

Haukkojen sotapuheet kohtaavat vastarintaa

"Jumala auttakoon meitä" jos USA ryhtyy Vietnamissa käyttämään ydinaseita, sanoo senaattori Pastore

Washington. — Senaatin huomattavat demokraattipuolueen jäsenet ja Yhdysvaltain Neuvostoliiton entinen suurlähettiläs ovat ilmaisseet vastustavan kantansa Vietnamin sodan edelleen laajentamisesta ja erikoisesti ydinaseiden käytöstä Vietnamissa.

Entinen presidentti, Dwight D. Eisenhower herätti tämän kysymyksen lausumalla julkisesti, että hän "ei automaattisesti jätä sivuun mitään", lukeutuen siihen ydinaseiden käyttö, Vietnamin sodan voittamiseksi.

Tätä Eisenhowerin lausuntoa pidetään huomioitsijain keskuudessa sotahaukkojen painostuskampanjan osana siinä mielessä, että hallitus suostuisi ainakin siihen, jotta Vietnamiin lähetetään lisää amerikkalaisjoukkoja. Toisaalta hallituspuolueen johtaja senaatissa, Mike Mansfield (D. Mont.) ja senaattori John Pastore (D. R. I.) ovat ilmaisseet vastustavan kannan sotatoimien ja erikoisesti ydinaseiden käytöstä.

Yhdysvaltain Moskovassa toiminut suurlähettiläs, Roy D. Kohler sanoi senaatin ulkoasiainvaliokunnan istunnossa, että Venäjä tulee varmasti antamaan taisteluhaasteen, jos Haiphongia vastaan järjestetään merisaarto, mitä eräät sotahaukat ehdottavat sotatoimien laajentamismenetelmäksi.

"Se (merisaarron järjestäminen) olisi vaarallinen toimenpide, jonka toteuttamista minä en haluaisi nähdä", sanoi Kohler, joka on nimitetty ulkoasiainministeriön poliittisen jaoston apulaissihteeriksi, mikäli senaatti tämän nimityksen vahvistaa.

Mr. Kohler sanoi, että venäläiset pitäisivät tällaista saartoa "laittomana tekona" ja tulisivat siitä huolimatta kuljettamaan tavaraa meriteitse Pohjois-Vietnamiin.

Kohler ilmaisi mielipiteen, ettei Venäjä halua sotaa Yhdysvaltoja vastaan ja että se käsittää nykytilanteen vaarallisuuden. Kaikesta huolimatta, hän sanoi, Moskovan asenteessa ei ole nähtävissä kannanmuutosta niin kauan kuin Hanoi seuraa nykyistä ohjelmaansa.

Senaattori Pastore sanoo hartaasti pyytäneensä presidentti Johnsonilta ja hänen kaikilta johtavilta sotilaallisilta ja diplomaattisilta neuvonantajiltaan että "ei manööverattaisi Yhdysvaltoja Vietnamissa sellaiseen asemaan, missä meidän on käytettävä ydinaseita".

"Jos siihen tilanteeseen ajaudumme, silloin en voi sanoa muuta kuin, Jumala auttakoon meitä, Jumala auttakoon meitä."

Arvostellen yleispiirtein henkilöitä, jotka sanovat, kuten Ike sanoi, että Yhdysvaltain pitäisi "käyttää kaikkea tarvittavaa voimaa", senaattori Mansfield sanoi, että senaattori Pastoren lausunto on "ajanhetkemme varoitukseksi" ja ilmaisi toivomuksen, että hallituspiireissä kuullaan hänen sanansa.

Tito puolueensa presidentiksi

Belgrad. — Jugoslavian kommunistit tekivät, torstaina päätöksen puoluekoneistonsa uudistamiseksi, tarkoituksella saada puolue lähemmäksi kansaa. Samassa yhteydessä puolueen pääsihteerinä ollut, 74-vuotias Tito valittiin nyt puolueen presidentiksi.

Lisäksi valittiin 35 henkeä käsittävä puhemiehistö, joka huolehtii puolueasioista keskuskomitean kokousten välisenä aikana.

OSWALDIN MURHASTA UUSI OIKEUDENKÄYNTI

Austin, Tex. — Jack Rubyn, Lee Harvey Oswaldin murhasta annettu kuolemantuomio, kumottiin täällä keskiviikkona. Hänen puolustusasianajajansa julistivat, että häntä ei voida ehkä enää tuomita kuolemaan tästä asiasta.

Ruby voi "kävellä vapauteen kun hän tunnustaa syyllisyytensä murhaan ilman pahansuopaisuutta" sanoi Joe Tonahill, yksi Rubyn alkuperäisistä lakimiehistä.

Tämän syytteen perusteella voidaan syytetty tuomita korkeintaan kahdesta-viiteen vuoteen, ja Ruby on jo istunut vankeudessa lähelle kolme vuotta. Tuomarit usein huomioonottavat tällaisen vankeusajan, sisällyttäen sen lopullisen tuomion vankeusaikaan.

Rubya vastaan oleva syytös ja kuolemantuomio kumottiin Texas Court of Criminal Appealsin toimesta, joka on tämän valtion korkein oikeuslaitos rikosasioissa.

Rubyn lakimiehet sanovat oikeuden kannan (että Rubyn poliiseille pian ampumistapauksen jälkeen antamia lausuntoja, kuten "Minä toivon että sain tapetuksi sen koiranpennun", eivät kelpaa oikeuden todistusainehistoksi) tarkoittavan, että valtio ei voi todistaa pahansuopaisuus- ja ennakkoharkintavaikutteita, mitkä ovat tarpeellisia kuolemantuomion langettamiseksi.

Piirisyyttäjä Henry Wade, alkuperäinen yleinensyyttäjä jutussa, sanoi Dallasissa, että valtio tulee vaatimaan kuolemantuomiota uudessa oikeudenkäynnissä. Hän myöskin huomautti, ettei hän tule hyväksymään Rubyn nyt aikomaa syyllisyystunnustusta, ellei oikeus voi langettaa siitä kuolemantuomiota.

"Näyttää siltä, että puolustusasiamiehet eivät aseta Rubyä vastaamaan minkäänlaiseen syytökseen, missä tuomio olisi viittä vuotta suurempi, mutta emme oli kiinnostuneet siihen, sanoi mr. Wade.

LANDREVILLE-TUTKIMUS MAKSOI $51,314

Ottawa. — Ontarion ylioikeuden tuomari, Leo Landrevillen asian tutkiminen maksoi kaikkiaan $51,314, kerrottiin alahuoneen istunnolle keskiviikkona.

Pääministeri Pearsonin parlamenttisihteeri John R. Matheson (L-Leeds) sanoo kirjallisessa vastauksessa Richard A. Bellin kysymykseen, että lisämenoja ei ole asian johdosta odotettavissa.

Tutkimuskomissionille, Ivan O. Randille maksettiin tästä tutkimuksesta palkkioksi $24,100 ja kustannusten peittämiseksi päivärahoja $3,975. Hänen laatimansa raportti julistaa Leo Landrevillen tuomariksi sopimattomaksi.

Komissionerin tehtävänä oli tutkia sitä kun mr. Landreville sai ja vastaanotti $117,000 arvosta Northern Ontario Natural Gas Co. osakkeita v. 1957.

Ennen tuomariksi nimittämistä Leo Landreville oli Sudburyn pormestarina ja hänen aikanaan sai mainittu yhtiö liikennöimisluvan Sudburyn kaupunkiin.

Randin raportti julkaistiin viime kesänä ja oikeusministeri Cardin sanoi silloin, että hän tulee "ensimmäisessä sopivassa tilanteessa" ehdottamaan, että mr. Landreville sivuutetaan tuomarin tehtävistä.

INEZ RIEHUI KOLMANNEN KERRAN KUUBASSA

Miami, Flo. — Sivuten taas Kuubaa ja vieden siellä kolme ihmisuhria, pyörremyrsky Inez pauhasi torstaina Meksikon lahdella kohti Yucatan niemimaata.

Säätarkkailijat arvelivat torstaina, että silloin kolmattatoista päivää riehunut Inez voi iskeä mainittua niemimaata 110 mailin tuntinopeudella puhaltavan myrskyn voimalla.

Kuubassa Inez teki keskiviikkoiltana tuhoa tupakkapelloilla. Havannan radio tiedoitti että kaksi ihmistä kuoli myrskyn takia sähköiskuun ja kolmas henkilö hukkui. Kaiken kaikkiaan tämän myrskyn johdosta on Kuubassa kuollut 4 ihmistä.

Aikaisempien "vierailujensa" aikana Inez aiheutti tuhoa Kuuban sokerivainioille.

Inez tiedetään surmanneen ainakin 150 ihmistä Karibianmeren alueella ja ainakin saman verran Haltissa.

Kaksi henkilöä loukkaantui keskiviikkoiltana Havannassa kaatosateesta johtuneen tulvan aiheuttaman rakennusluhistuman yhteydessä. Noin 18,000 ihmistä joutui Havannassa pakenemaan asunnoistaan tulvavesien aiheuttamaa vaaraa. Joissakin taloissa sanotaan olleen vyötäisiin asti vettä kaupungin läpi virtaava Almendares joen tulvan johdosta.

Eräitten tietojen mukaan Havannassa satoi 30 tunnin aikana 12 tuuman vahvuudelta vettä.

Viime viikolla Inez iski kahdesti Kuubaa aiheuttaen paljon tuhoa pelloille ja jättäen satoja ihmisiä kodittomiksi.

Etelä-Floridassa, Key Westissa riehuttuaan Inez jätti mainitun Yhdysvaltain eteläisimmän kaupungin miltei kokonaan pimeyteen sähkövoiman puutteen takia. Punaisen Ristin arvion mukaan Inez tuhosi siellä noin 160 asuintaloa ja 190 perävaunuasuntoa.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND — MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. $9.00,	6 kk. $4.75	USA:ssa	1 vk. $10.00,	6 kk. $5.25
		3 kk. 2.75	Suomessa:	1 vk. 10.50,	6 kk. 5.75

Valhe "suurista palkoista"

Hitlerin Saksan tunnetuimpana "uskontunnustuksena" oli, että mitä suurempi on valhe, ja mitä useammin se emävalhe esitetään, sitä parempi mahdollisuus on, että joku sinisilmäinen uskoo, että ainakin osa siitä on totta.

Samaa linjaa seuraten vakuuttavat nyt suurpääoman propagandistit, suurista päivälehdistä hallitusministereihin asti, että "liian suuret palkankorotukset" uhkaavat koko maan elämää ja onnea, että jos palkankorotuksia ei saada estetyksi, meitä uhkaa kansakuntana inflaatio ja ties minkälainen perikato.

Hinnat kohoavat jatkuvasti kautta linjan! Suuryhtiöiden voitot ovat saavuttaneet ennätystasoja joka vuosi ja ovat nyt pilviä hipovassa korkeudessa. Kansakunnan varoja on haaskattu kohta kaksikymmentä vuotta mitään tuottamattomaan varustelukilpaan. Mutta kaikki tämä on muka "normaaliseen" elämänkulkuun kuuluvaa. Yksinomaan palkkojenkorotukset yleensä ja erikoisesti ns. "suuret palkankorotukset" uhkaavat nyt koko kansakuntaa, selitetään meille.

Luonnollisena seikkana on kaiketi meidän olosuhteissamme pidettävä sitä, että kun Yhdysvaltain hallitus julkaisi omat "ohjeensa" palkkojen korottamisen estämiseksi, niin Canadassa oli seuratava esimerkkiä.

Voitiin siis ilman muuta odottaa, että raha-asiain ministeri Mitchell Sharpen alahuoneen istunnossa syyskuun 8 päivänä pitämä puhe seuraa muita ministerilausuntoja siitä kuinka tärkeätä on muka määritellä ohje, minkä prosenttirajan yli ei saa palkat, hinnat ja voitot nousta. Tosiasiassa tässä on kysymys yksinomaan palkkojen jäädyttämisestä. Monopolisteilla on tuhansia eri keinoja nostaa yksitellen ja joukottain tavarain hintoja kaikkia "palkka- ja hintakontrolleista" huolimatta. Se on aikaisemmin moneen kertaan todettu. Mutta palkkatyöläisellä ei ole mitään takaportteja.

Sitä paitsi on totta, että vaikka hallitus olisi todella puolueeton ja aivan tosissaan tällaisen kontrollin järjestämisestä, niin se olisi sittenkin epäoikeutettu toimenpide. Tämä siksi, että hintojen ja voittojen taso on nyt ennätyskorkeudessa, mutta palkat yleisesti puhuen syvissä kuopissa. Toisin sanoen tällainen palkkojen ja hintojen "kontrolli" olisi verrattavissa siihen, jos esim. sadan metrin juoksun lähtökuopat järjestettäisiin niin, että suositun urheilijan lähtökuopat olisivat 25 metriä lähempänä maaliviivaa, kuin toisten juoksijain. Sellaista "varaslähtöä" ei missään hyväksytä. Jos siis todella halutaan oikeudenmukaisesti ryhtyä inflaatioa vastustamaan, silloin on pantava tiukka sulku hintojen ja voittojen kohoamiselle ja myönnettävä tuiki tärkeät palkankorotukset työläisille yleensä, ja erikoisesti alhaisemmin palkatuille työläisille, joita on työvoimamäärästämme suuri enemmistö.

DRURYN SUOSITTELEMAT OHJEET

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, teollisuusministeri Charles Drury pitää kiutenkin lähtökohtana sitä, että palkat on ennen muuta saatava jäädytetyksi. Totta että hän puhuu ohjesäännöistä myös hintojen ja voittojen kohdalta, mutta kokemukset ovat opettaneet, että se on vain todellisen myrkkypalan — palkkojen jäädytyssuunnitelman — sokerointia. Kaiken vakuudeksi mr. Drury sanoo, että palkankorotusten kolmeprosenttisesta "ohjesäännöstä" ei voi vapautua "mikään työläisryhmä . . . yhden teollisuusalan palkankorotuksia ei voida eristää muista aloista", sillä, kuten hän sanoi, "korjaus yhdellä sektorilla johtaa korjauksiin muuallakin . . ."

Tavoitteena on siis "ohjesäätö" yleensä palkankorotusten estämiseksi, huolimatta siitä kuinka alhainen on eri alojen työläisten palkat. Tässä yhteydessä on hyvä muistaa, että lähes kolmanneksella Canadan työläisistä on niin alhainen palkkataso, ettei se takaa heille hallituksen omien tilastojen mukaan säädyllistä elintasoa. Monilla paikoin on alhainen järjestymättömien sekatyöläisten palkka vain $1.25—$1.35 tunnilta. Samanlaisia näikäpalkkoja maksetaan hotelleissa, sairaaloissa, pesuloissa, parvintoloissa ja monissa vähittäiskauppoissa. Ja tällaiset palkkataksat aiotaan nyt saada 3-prosentisen korotusohjeen alaiseksi. Kolmen prosentin korotus $1.25 tuntipalkkaan tarkoittaa ruhtinaallista 3.75 sentin korotusta tunnilta, 30¢ päivältä ja $1.50 viikolta — silloin kun mr. Drury ja muut alahuoneen jäsenet nostivat omia vuosipalkkojaan useilla tuhansilla dollareilla!

Mutta, luulemme jonkun sanovan, miksi puhutaan näistä pienipalkkaisista työläisistä, vaikka heitä onkin paljon, sillä putkimiehet saavat jopa $5.00 tunnissa, kirvesmiehet kolmisen dollaria, muurarit vähän enemmän, rapparit ja muut ammattimiehet saman verran. "Eivätkö tällaiset palkat aiheuta inflaatiota?"

Sen sijaan, että sanoisimme vain "höpsis", kuten pitäisi — silloin kun kaupunkipaikoissa puhutaan $100 — $150 asuntovuokrista, kun omakotien verot ovat $400—$500 paikkeilla, kun "steakin" hinta lähentelee kahta dollaria paunalta — on syytä korostaa että ylläkuvattujen ammattimiesten palkat eivät ole suinkaan "liian korkeat". Mutta tärkeätä on vielä muistaa tämä: Yllämainitut muka "liian korkeata palkkaa" nauttivat ammattimiehet saavat olla keskimäärin (kun otetaan huomioon hyvät ja huonot työajat) ehkä 6 tai 7 kuukautta vuodessa työssä, huonoina vuosina vieläkin vähemmän. Heidänkin vuosi ansionsa ovat useimmiten alvan liian alhaiset.

Työläisten palkat eivät siis ole "liian korkeita" eivätkä palkkamenot ole liioin ratkaisevia inflaation aiheuttamisessa.

CLC:n toimesta on osoitettu tilastotietojen nojalla siitä tosiasiasta, että vuodesta vuoteen 1960-65, canadalaisten yhtiöiden voitot nousivat (veromaksujen jälkeen) 67-prosenttisesti, mutta työläisten keskinkertainen palkka nousi samaan aikaan (ennen veromenojen poistamista) vain 16-prosenttisesti.

Tämä osoittaa kaikessa lyhykäisyydessään, että nykytilanteessa tarvitaan tiukkoja toimenpiteitä hintojen ja voittojen kohoamisen estämiseksi, ja yhtä päättäviä toimenpiteitä työläisten palkkojen korottamiseksi sekä omaa peltoaan viljelevien farmarien talousaseman parantamiseksi.

Mr. Drury sanoo, että paha perii koko maamme, jos canadalaiset työläiset vaativat "samanlaisia palkkoja", mitä maksetaan yhdysvaltalaisille työläisille samoilla aloilla. Hallituksen omat tilastotiedot osoittavat kuitenkin, että esimerkiksi terästeollisuudessa, missä työläiset vaativat samaa palkkaa rajan kummallakin puolella, canadalaiset teollisuus laitokset kilpailevat menestyksellisesti yhdysvaltalaislaitosten kanssa myös työn tuottavaisuuteen nähden. Sama pätee monen muun teollisuuden alalla. Ja mikäli täällä on sellaisiakin teollisuusaloja, jotka eivät voi kilpailla tuotannossa vastaavien yhdysvaltalaislaitosten kanssa, se ei johdu missään tapauksessa siitä, että canadalaiset työläiset ovat "huonompia" kuin yhdysvaltalaistyöläiset, vaan monista muista seikoista, joista kantavat työnantajat yksinään vastuun.

Nykyisen tilanteen johdosta tarvitaan siis tiukkaa kontrollia hintojen ja voittojen nousun estämiseksi, mutta ei palkkojen jäädyttämiseksi, vaan palkkatasojen korottamista.

Mitä on kulttuuri vallankumous?

Kiinassa parhaillaan käynnissä oleva liike on ottanut tunnukseksi kulttuurivallankumouksen. Koska sosialistinen kulttuurivallankumous on marxilaiseen teoriaan kiinteästi liittyvä käsite, julkaisemme ohessa lyhennelmän APNn käytettäväksemme toimittamasta prof. A. Arnoldovin Pravdassa olleesta kirjoituksesta. Lyhennelmään on otettu ne kohdat, joissa perustellaan ja selostetaan kulttuurivallankumousta koko marxilaisen liikkeen kannalta, sanoo Helsingissä ilmestyvä Kansan Uutiset-lehti ja selostaa:

Määritellessään uuden yhteiskunnan rakentamisen teitä ja menetelmiä marxismi-leninismi lähtee siitä, että sosialistinen vallonkumous voi saavuttaa lopullisen päämääränsä vain silloin, kun poliittisten, taloudellisten ja yhteiskunnallisten suhteiden vallan kumouksellinen uudistus liittyy kiinteästi kulttuurivallankumoukseen.

Sosialistisen kulttuurivallankumouksen tehtävänä on poistaa kansanjoukkojen tietämättömyys ja sivistymättömyys, hävittää entisen ns "sivistyneistön" m o n o polioikeus älylliseen toimintaan, voittaa henkisen ja fyysisen työn vastakohtaisuus, tuoda koko kansan ja jokaisen työntekijän ulottuville kaikki kulttuurin rikkaudet. Yhteiskunnan *älyllisen toiminnan kaikki muodot* ja alat kokevat täydellisen muutoksen marxismin-leninismin pohjalla.

EI HENKISTÄ TASAJAKOA

T ä l l a i sella kulttuurivallankumoukseen kohdistuvalla marxilaisella suhtautumisella ei ole mitään yhteistä kulttuurin tasoittamisen omalaatuisen "henkisen tasanjaon" suorittamiseen tähtäävien äärivasemmistolaisten pikkuporvarillisten tendenssien kanssa. Luonnehtiessaan "vulgäärin kommunismin" pikkuporvarilliseksi ilmiöksi Marx kirjoitti aikanaan, että se kieltää ihmisen henkilönä, ja tällaisella epätieteellisellä maailmankatsomuksella on oma "määrätty rajoitettu rajansa", joka on seurausta "koko kulttuurin maailman ja siviilisaation abstraktista kieltämisestä".

Sosialistinen kulttuurivallankumous on luonteeltaan johdonmukaisen humaaninen. Sen humaanisuus ei merkitse ainoastaan jokaisen työtätekevän saattamista osalliseksi kaikista kulttuurin rikkauksista, vaan myös jokaisen yhteiskunnan jäsenen aktiivista osallistumista henkiseen elämään sekä kansanjoukkojen joille porvaristo parhaassa tapauksessa myönsi kulttuurin rivi:ason kuluttajien osan, muuttamista henkisten arvojen todellisiksi ja välittömiksi luojiksi.

Näin ollen kulttuurivallankumous merkitsee yhteiskunnan kaikinpuolisen henkisen uudistumisen ja uuden, todella koko kansalle kuuluvan kulttuurin muovautumisen prosessia, joka muodostaa erään tärkeimmistä renkaista kommunismin rakentamisessa.

Tämä ei kuitenkaan missään tapauksessa merkitse, että kommunistisen kulttuurin muodostuminen alkaa tyhjästä ja että kulttuurivallankumouksen edetessä tulisi heittää syrjään tai hävittää kaikki ennen sosialismia luodut kulttuuriarvot. Päinvastoin, uuden yhteiskunnan kulttuuri rakentuu kaikkien niiden arvojen luovalle kriittiselle omaksumiselle, jotka ihmiskunnan aikaisempi siviilisaatio on luonut.

Sosialistinen kulttuurivallankumous on vanhan porvarillisen kulttuurin kieltämistä. Tämä kieltäminen on kuitenkin dialektista. Samoin kuin sosialistinen vallankumous, murskatessaan kapitalismin, ei hylkää sen luomaa teollisuutta, sosialistinen kulttuurivallankumous kaan ei suinkaan heitä pois vanhan yh eiskunnan kulttuuria, vaan käyttää sitä kriittisesti hyväkseen perintönään.

KANSAN SIVISTYNEISTÖ

Kulttuurivallankumouksen oikea johtaminen edellyttää erään sen tärkeimpiin kuuluvan ongelman ratkaisua — uuden, kansan sivistyneistön luomista, mikä on erittäin tärkeä voima uuden kulttuurin muotoutumisessa.

Tämä ohjelma edellytti (Neuvostoliitossa) ensinnäkin vanhan sivistyneistön eturivin edustajien mukaan vetämistä ja uudelleen kasvattamista uuden elämän tulikokeessa; toiseksi työtätekevien luokkien lahjakkaimpien edustajien kohottamista ja kasvattamista puolueen valtion, tuotannon ja yhteiskunnan työssä; kolmanneksi uusien työläisten ja talonpoikien keskuudesta tulevien asiantuntijoiden ammatillista erikoiskoulutusta.

Tunnettu leniniläinen kaava "mukaanvetäminen + ehkäiseminen" kuvasti selvästi proletariaatin dialektista suhtautumista vanhoihin asiantuntijoihin. Todistelun ja kasvatuksen ohella oli sijansa myös erinäisillä taistelumuodoilla, joilla ehkäistiin vanhojen asiantuntijoiden erään osan vihamielinen toiminta. Samalla oli otettava huomioon myös se, että kapitalistisen yhteiskunnan kasvattamien ja porvarillisen m a a i l mankatsomuksen omaksuneiden henkisen työn tekijöiden siirtyminen sosialismin puolelle on monimutkainen ja tuskallinen prosessi.

Uuden, kansasta nousseen sivistyneistön luominen ei ollut sattumalta onnistunut kokeilu, kuten porvarilliset sosiologit yrittävät väittää, vaan lainalainen ilmiö, joka on ominaista sosialistiselle maalle.

Työtätekevien omaksuessa luovalla tavalla henkisen kulttuurin on tuloksena se, että tästä kulttuurista tulee koko inhimillisen elintoiminnan orgaaninen osa. Kulttuurin omaksuminen johtaa fyysisen ja henkisen työn toisistaan erottavien tekijöiden poistamiseen.

Tällaisia ovat leniniläiset ideat ja periaat:eet kulttuurivallankumouksessa, joka on eräs sosialismin kehityksen objektiivisista lainalaisuuksista. On varsin ymmärrettävää, että kaikella sillä, mitä toteutetaan tällä hetkellä Kiinassa "suuren proletaarisen kulttuurivallankumouksen" tunnuksin, ei ole mitään yhteistä sosialistisen kulttuurivallankumouksen oloissa tapahtuvien todellisten prosessien kanssa. Hulinoivat poikaset, jotka ilvehtivät sivistyneistön kus:annuksella, polttavat kirjoja ja hävittävät suuren Kiinan kansan erinomaisia klassisia ja henkisiä arvoja — mitä yhteistä sillä on kulttuurin kanssa?

Sosialistisen maailmanjärjestelmän syntyminen antoi uuden osoituksen marxismi-leninismin kulttuurivallankumousta koskevan opin elinkelpoisuudesta ja pätevyydestä Sosialististen valtioiden järjestelmä astui yhteiskunnan henkisen uudistumisen vallankumoukselliselle tiel le. Kommunististen ja työväenpuolueiden edustajien kokouksessa v. 1957 hyväksymässä julistuksessa korostettiin, että sosialistisen vallankumouksen toteuttaminen ideologiassa ja kulttuurissa on eräs sosialis:isen rakennustyön yleisistä lain alaisuuksista.

Kulttuurivallankumouksen, johon liittyy sen leviäminen maan rajojen ulkopuolelle laadullisesti uudet ominaispiirteet, ilmenevät erityisen selvästi kahden maailmanjärjestelmän — sosialistisen ja kapitalistisen — välisen taistelun kaudella. Nimenomaan ihmiskunnan kehityksen tässä vaiheessa tulee erittäin selvästi esille, että kulttuurivallankumouksen perustavoitteiden saavuttaminen — siis juuri kaikin puolin kehittyneen yksilön, tietoisen kulttuurisubjektin muovautuminen — vaatii välttämättömät edellytykset ja samaan aikaan tuloksia antaakseen yhtenäisen kommunistisen yleisinhimillisen kulttuurin. Itse asiassa kaikin puolin kehittyneen ihmisen muovautuminen ja yleisinhimillisen kulttuurin muovautuminen ovat saman prosessin kaksi eri puolta — kaikkien kaikesta kulttuurielämästä eristämisen lopettamista.

Nykyisessä vaiheessa sivistyksen eteenpäinmeno sosialismia ja kommunismia rakentavassa maassa riippuu paitsi kansan ponnistuksista myös veljellisen yhteistoiminnan yleisestä lujittumisesta Nykyisin ei voida menestykselli-

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

OLGA ALANEN, Port Arthur, Ont., täyttää tiistaina, lokakuun 11 päivä 80 vuotta.

KARL VIKLUND, Vancouver, B. C., täyttää tiistaina, lokakuun 11 pnä 70 vuotta.

A. T. HILL, Port Arthur, Ont., täyttää keskiviikkona, lokak. 12 npä 70 vuotta.

OSKARI KOTILA, Port Arthur, Ont., täyttää perjantaina, lokakuun 14 pnä. 86 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Mitä muut sanovat

KANNANOTTO YK:ssa

"Suomen hallituksen lausunnossa todetaan eräänä syynä YKn voimattomuuteen Kaakkois-Aasian konfliktissa se tosiasia, että järjestö ei ole vielä yleismaailmallinen. Usein toistetun vakaumuksemme mukaan kuuluu Kiinan paikka YKssa kansantasavallan edustajille. Kannatamme pääsihteeri U Thantin toivomusta että kaikkien maiden tulee halutessaan voida seurata tarkemmin YKn toimintaa. Euroopassa on Länsi-Saksalla ja Sveitsillä huomioitsija-asema maailmanjärjestössä, kun taas Itä-Saksalla ei ole tätä asemaa. Meidän kantamme mukaan on kuitenkin molempia Saksoja kohdeltava samalla tavoin. Siten lisättäisiin YKn tehokkuutta järjestön universaalisuuden päämäärän mukaisesti."

— Suomen Sosialidemokraatti.

●

"Ulkoministeri Karjalainen korosti aivan oikein puheessaan, ettei tunnettu ja tunnustettu puolueettomuuspolitiikkamme estä suinkaan Suomea tuomasta julki ehdottoman kielteistä kantaansa sotilaallisiin toimenpiteisiin ja väkivallan käyttöön nähden.

Tämä Suomen kannanotto ei ole uusi. Se on esitetty monasti ennenkin. Sitä ei suinkaan toisteta liian usein, sillä mitä useammat maat vaativat Vietnamin sodan lopettamista ja rauhaa, sitä voimakkaammin myös leviää sodan vastainen henki kaikkialle maailmaan. Jos ulkoministeri Karjalaisen lausunnosta haluaisi löytää vähäisen vivahde-eron aikaisempiin lausuntoihin nähden on se ehkä havaittavissa ulkoministerin toteamuksesta, että ennen kuin voidaan saada luoduksi neuvotteluille otolliset olosuhteet tähänastinen kehityssuunta on saatava käännetyksi päinvastaiseksi sillä sotilaallisin keinoin ei ole mitään ratkaisua saavutettavissa. Tämän toivoisi Yhdysvaltainkin ymmärtävän." — Suomenmaa.

●

"Kas, kun Suomen ulkoministeri virallisena hallituksensa edustajana sanoo, että Kiinan paikka YKssa kuluu Kiinalle, eikä millekään USAn seitsemännen laivaston pönkittämälle nukkehallitsijalle, on se samalla melkoisen voimakasta Yhdysvaltojen politiikan arvostelua. Sillä yleisesti on tiedossa, että juuri Yhdysvallat on tehnyt kaikkensa estääkseen Kiinan pääsyn sille kuuluvalle paikalle. Ja kun ulkoministerimme asettuu neuvottelujen ja Geneven sopimuksen toteuttamisen kannalle Vietnamin kriisin selvittelyssä, sisältää myös tämä kannanotto samankaltaisen Yhdysvaltojen politiikan arvostelun.

Kenties on syytä ottaa näistä asioista puhuttaessa huomioon, että aktiivinen ulkopolitiikka sisältää aina myös arvostelua, joko suoraan tai — kuten Karjalaisen puhe — epäsuoraa arvostelua. Asettuminen jollekin kannalle jossakin asiassa missä on olemassa erimielisyyksiä merkitsee tavallisesti myös asettautumista lähelle jotakin mielipidettä ja kauas jostain muusta mielipiteestä." — Hämeen Yhteistyö.

TITO JA ULBRICHT YKSIMIELISIÄ

Belgrad. — Lauantaina annettiin julkisuuteen Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan presidentin Josip Broz Titon ja Saksan demokraattisen tasavallan valtioneuvoston puheenjohtajan Walter Ulbrichtin yhteinen tiedonanto heidän juuri käymistään neuvotteluista.

Tito ja Ulbricht näkevät erittäin suuren vaaran ulkomaisten imperialististen voimien puuttumisessa mm. Aasian ja Afrikan riippumattomien valtioiden sisäisiin asioihin. Molemmat valtionpäämiehet kehottavat sosialistisia ja kaikkia muita rauhaarakastavia maita aktiivisempään yhteistyöhön rauhan turvaamiseksi.

Neuvottelupuolet ovat sitä mielä, että USAn yhä laajeneva aseellinen interventio Etelä-Vietnamissa ja päivä päivältä kiihkeämmät hyökkäystoimet Vietnamin demokraattista tasavaltaa kohtaan uhkaavat levittää sodan koko Kaakkois-Aasiaa käsittäväksi ja samalla ovat uhkana koko maailman rauhalle.

He esittävät täyden kannatuksensa Vietnamin kansan oikeutetulle taistelulle vaatien pommitusten lopettamista Vietnamin Demokraattisessa Tasavallassa. Tito ja Ulbricht korostivat, että Vietnamin kysymyksen ratkaisua pitää etsiä Geneven sopimusten pohjalta.

Tiedonannossa sanotaan, että Euroopan rauhan ja turvallisuuden esteinä ovat Länsi-Saksan hallitsevien piirien tyytymättömyys Euroopan nykyisiin valtiorajoihin, revanshististen suuntausten kannattaminen, ydinaseiden vaatiminen sekä Hallstein-opin tyrkyttäminen.

Molemmat osapuolet ovat vakuuttuneita, että Saksan kysymys voidaan rakaista vain rauhanomaisin keinoin, vain myöntämällä kahden saksalaisen valtakunnan olemassaolo. Jotta voitaisiin parantaa tilannetta Euroopassa on välttämätöntä normalisoida Länsi-Berliinin tilanne. Tätä kehitystä nopeuttaisi molempien Saksojen keskinäisten suhteiden normalisoiminen.

Osapuolet ilmoittivat kannattavansa kaikkia toimenpiteitä, jotka lisäävät YKn tehokkuutta.

Botswana tuli Afrikan kartalle

Gaberones. — Kukkuloilla palavat nuotiot ilmoittivat viime perjantain vastaisena yönä uuden afrikkalaisen valtion, Botswanan, syntymisestä. Englanti antoi puolenyön aikaan itsenäisyyden vanhalle protektoraatilleen Betchuanamaalle, joka otti itselleen nimen Botswana. Botswana on Afrikan mantereen 38:s itsenäinen valtio.

Maan pääkaupunkiin Gaberonesiin oli saapunut edustajia monesta maasta. Kuningatar Elisabethin edustajana oli paikalla prinsessa Marina, joka seurasi kuinka Union Jack vedettiin alas 81 vuoden hallintokauden päättyessä. Tämän jälkeen vedettin salkoon Botswanan lippu, jossa on mustaa, valkoista ja sinistä.

PÄIVÄN PAKINA

LAILLISTETTUA KANNIBALISMIA

Kannibalismi, eli ihmissyönti, perustuu siihen luonnonkansojen käsitykseen, että "vihollinen" syötynä tuhoutuu perin pohjin ja hänen voimansa ja kykynsä siirtyvät syöjään.

Kannibaali sen sijaan on ihmissyöjä. Ihmisten joukossa sanotaan olevan kannibaaleja vielä jossakin Afrikan etäisemmissä kolkoissa, ja jossakin Australian saaristossa.

Harvemmin kuitenkin tapahtuu, että esimerkiksi tutkimusretkikuntia joutuu enää kannibaalien syötäväksi.

Eläinkunnassa on kuitenkin kannibaaleja, eli oman rotunsa syöjiä — esimerkiksi hauki ja lohikin.

Vaikka työväenliike on läpeensä edistyksellistä kansanliikettä, niin meillä täällä Canadassa, kuten Yhdysvalloissakin, on kannibalismi rehoittanut työväenliikkeen riveissä kuin nokkostupsu huonosti kultivoidussa perunamaassa.

Ja kannibalismi on kannibalismia siitäkin huolimatta suvaitaanko sitä joko sen tai tämän syyn perusteella, toteutetaanko sitä väkivoiman "oikeudella".

Ottawasta viikon vaihteessa saadut uutistiedot kertovat, että maamme johtava ammattiyhdistys keskus, CLC on nyt ensimmäisen kerran antanut "virallisen luvan" kannibalismiin harjoittamiseen sen omaa jäsenliittoa vastaan.

Mainitun uutistiedon mukaan CLC on antanut terästyöläisten uniolle "oikeuden" valloitustyön (raiding) aloittamiseen Cape de la Madeleinessa, Quebecissa olevan Reynolds Aluminum Co. of Canadan työläisten (valurien) Molders and Allied Workers unioa vastaan sen hurskaan tekosyyn perusteella, että tämän kannibalistisen toimenpiteen avulla voidaan estää ko. työläiset liittymästä Quebecissa toimivaan ja viimeaikoina voimakkaasti kasvaneeseen Confederation of National Trade Unions-nimiseen ammattiyhdistyskeskukseen.

Tällainen "oikeus" perustuu keskiaikaiseen jesuiittojen käsityskan'aan, että "tarkoitus pyhittää keinot", eli, huolimatta siitä, kuinka likaisia ovat keinot, kaikki on sitten hyvin jos lopputulos on hyvä.

Näin on CLCn johto nyt määritellyt ensimmäisen kerran kantansa Reynoldsin valurien kohdalta — pelko siitä, että nämä valurit voivat siirtyä CLCn alaisesta uniosta ranskalais-canadalaista leimaa kantavan liiton jäsenyyteen, oikeuttaa muka sen, että CLCn yhdelle jäsenliitolle annetaan "oikeus" valloitustyön järjestämiseen toisen jäsenliiton jäsenien "mukanapitämiseksi".

Tämä hämmästyttävä päätös kannibalismin oikeuttamiseksi oman jäsenliiton unio-osastoa vastaan tehtiin uutistietojen mukaan huhtikuussa hyväksytyn menettelytapapäätöksen perusteella, koskien nimenomaan niitä quebecilaisia työläisiä, joiden keskuudessa on tapahtunut siirtymistä CLCn jäsenyydestä "kansallisen" unioliiton jäsenyyteen.

Quebecissa toimivassa CNAU:ssa on nyt noin 200,000 jäsentä. Sen sanotaan voittaneen kollektiivisen edus:usoikeuden noin 15,000 työläisen kohdalta jotka ovat aikaisemmin kuuluneet CLC:iin.

CNTU on äskettäin esittänyt kansalliselle työsuhdelautakunnalle anomuksen, että se saisi edustusoikeuden CPRn Angus tehtailla, Montrealissa, missä on noin 5 000 työläistä. Mainittu työsuhdelautakunta suorittaa tästä asiasta kuulustelun lokakuun 6 ja 7 pnä.

Yleisesti myös otaksutaan, että Reynoldsin työläiset tulevat tekemään päätöksen CLC:sta eroamiseksi ja CNTUn liittymiseksi.

Selvyyden vuoksi lienee syytä alleviivata sitä, että allekirjoittanut ei ole sitä mieltä, että unioiden tai unioiden jäsenten pitäisi erota CLC:sta. Kaukana siitä.

Mutta kuten Aleksis Kiven Nummisuutarien Esko sanoo: "Kaikki sanovat, että Esko juo, mutta kukaan ei kysy miksi Esko juo"; niin myös pitäisi CLCn johdon kysyä, miksi sen vaikutusvalta on vähentynyt quebecilaisten työläisten keskuudessa jopa siinä määrin, että nyt on kannibalismi oman liiton jäsentä vastaan tullut laillistetuksi?

Moldersin union kohdalta meille selitetään, että vaikka se on edustanut 15 vuotta Reynoldsin työläisiä, vasta nyt on nimitetty ranskankieltä puhuva järjestäjä tähän osastoon, minkä kaikki jäsenet ovat asiallisesti puhuen ranskankieltä puhuvia.

Uutistiedoissa on myös kerrottu, että näiden tyytymättömien työläisten palkkataso on alhaisempi kuin muiden sen ammattiulan työläisten palkkataso.

Tämän perusteella meistä tuntuisi järkevältä, että CLCn johtajat katsoisivat omaan poveensa ja ryhtyisivät tutkimaan vähän syitä syviä. Mahdollisesti rehellinen virheitten esillevetäminen ja korjaaminen olisi sittenkin parempi menetelmä kuin kurjaan kannibalismiin turvautuminen.

— Kansäkoura.

Urheilua

Ruotsi voitti MM-suunnistuskilpailut --- Suomi hopealle, Norja pronssille

Suomi. — Ruotsalaiset osoittivat olevansa jatkuvasti suunnistuksen hallitsijamaa voittamalla molemmat jäljellä olleet mestaruudet lajin maailmanmestaruuskilpailuja jatkettaessa viestitaistelujen merkeissä Fiskarsin itäpuolen pikkukallioisessa maastossa. Ruotsi hallitsi miesten kilpailua suvereenisesti jo toisen osuuden puolivälistä lähtien ja vei timantinkovien juoksijoittensa ansiosta mestaruuden lähes kahdeksan minuutin erolla Suomen toiseksi tulleeseen joukkueeseen. Naisten viestin ruotsalaiset ratkaisivat edukseen vasta viimeisen osuuden viimeisen rastin pusikoissa.

Suomalaiset olivat ainoat, jotka pystyivät uhkaamaan ruotsalaisten ylivoimaa, mutta periksi oli heidänkin annettava. Kaksi hopeaa oli Suomen tämän päivän saalis ja se tiesi, että Suomi jäi ensimmäisissä MM-kisoissa ilman ainoatakaan kirkkainta mitalia vieläpä omalla maaperällään. Suomen miesten vauhti oli hitaampaa kuin naapureiden eikä edes kaikkien neljän miehen täysosumajuoksu riittänyt mestaruuteen. Naiset sen sijaan kamppailivat toiselta osuudelta alkaen voitostakin mutta hyvä loppu palkittiin vain hopealla ja mielihyvällä jännittävän kilvan aikaansaamisesta.

Henkilökohtaisten kilpailujen perusteella viestisuosikiksi noussut Norja ei jaksanut pitää rivejään koossa vaan tyytyi alusta lähtien pronssivauhtiin. Toisen pronssinsa Norja vei naisten viestistä, joten kaikki mitalit jaettiin vain näiden kolmen maan kesken.

—•—

Ranska voitti maaottelun 45 pisteellä

Pariisi. — Ranskan ja Suomen välinen maaottelu avattiin viikko sitten lauantaina Ranskassa huonon ja sateisen sään seestyessä. Samanaikaisesti käy Ranska maaottelua Englantia vastaan. Suomi aloitti heikosti häviten odotetusti pahasti pikamatkoilla.

Taistelumieli puuttui Suomen yleisurheilumaajoukkueelta Ranska—Suomi maaottelun toisenakin päivänä Pariisissa. Ranskalaiset nappasivat lajivoittoja sellaisissa lajeissa, joissa etukäteen uskottiin suomalaisille olevan paremmat lähtökohdat. Loppupisteiksi tulivat 128—83, eli eroa peräti 45 pistettä. Ranska löylytti Englannin hieman siedettävimmällä numeroilla. Epävirallinen maaottelu Englanti—Suomi päättyi 122—90.

Toth paras Kosicessa

Praha. — Unkarin EM-kisojen pronssimitali mies Gyula Toth voitti viime viikolla juostun perinteisen Kosice maratonin, joka nyt juostiin 36. kerran.

Hän voitti toiseksi tulleen englantilaisen Jim Alderin lähes kahdella minuutilla. Toth sai ajan 2.19,11,2 ja Alder 2.21,06,2. Kolmanneksi tuli Japanin Aoki Jutala ajalla 2.22,44,4.

—•—

Aaltonen voitti Australiassa

Sydney. — Suomen Rauno Aaltonen voitti äskettäin 4,000 puntaa voittamalla 500-mailin ajon Bathurtissa. Hänen aikansa oli 7 tuntia ja 11 minuuttia ja 29 sekuntia.

Suomalaisen ralliautoilun Euroopan mestarin kumppanina oli kilpailussa Australian Bob Holden ja ajokkina tuttu Mini Cooper.

Äänestys USAn 1 kaupungissa Vietnam-sodasta

Dearborn, Mich. — Kysymys tulisiko USA:n vetäytyä pois Vietnamin sodasta, esitetään Detroittin kaupungin eri asukkaille USA:n yleisten vaalien yhteydessä marraskuun 8 päivänä.

Kaupunginneuvosto hyväksyi ehdotuksen 5—2 äänillä täällä tiistai iltana päätöksen, jonka mukaan pyydetään asukkaita äänestämään Kyllä tai Ei kysymyksestä: "Kannatatko hetikohtaista ampumisen lopettamista, ja USAn asejoukkojen poisvetämistä, salliakseen vietnamilaisten selvittää omat ongelmansa?"

Eräs pormestari Orville L. Hubbardin puhemies, joka oli ehdottanut tämän kysymyksen pantavaksi äänestykseen sanoi toimenpidettä "neuvoa-antavaksi kansanäänestykseksi".

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. — Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN — kotiin HI 4-3356
HELEN HIRVONEN — kotiin WA 3-4378

JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE

VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN

JOTKA ILMESTYVÄT SEURAAVASTI: LÄNNEN NUMERO JOULUK. 13 JA ITÄ-CANADAN NUMERO JOULUK. 15 PNÄ

Teillä on mainio tilaisuus VAPAUDEN joulunumerojen palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA ystävillenne ja tuttavillenne kautta Canadan. Tavallisten tervehdysten hinnat vaihtelevat 50 sentistä dollariin.

Erikoisesti suosittelemme kehyksessä julkaistavaa HENKILÖKOHTAISTA JOULU- ja UUDENVUODEN TERVEHDYSTÄ, josta asiamiehemme voi esitellä Teille useita eri malleja. Niitä on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia.

Kaikkien tervehdysten tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään jouluk. 5 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

CIAn ja FBIn nuorat sekaisin Heine- ja Raus-jupakassa

Baltimore. — Keskustiedustelulaitos Central Intelligence Agency (USA:n vakoilutoimisto) tunnusti täällä torstaina virallisesti ylläpitävänsä vakoiluverkostoa Yhdysvalloissa.

Tunnustus tehtiin federaali oikeuslaitoksen käsitellessä kunnianloukkaussyytettä, jonka on nostanut Torontossa asuva eestiläinen, siirtolainen, Eerik Heine, toista eestiläistä siirtolaista Juri Rausia vastaan, jonka osoitteeksi ilmoitetaan Washington, D. C.

Heine, joka toimii etumiehenä eräässä puutyöverstaassa, vaatii $110,000 vahingonkorvausta Rausilta sen jälkeen kun hän oli julkisesti sanonut Heinen olevan KGB:n (Neuvostoliiton valtiollinen turvallisuustoimisto) vakooja.

CIA joka ilmoitti, että Raus menetteli sen ohjeitten mukaisesti, ilmiantaessaan Heinen, on aina vakuuttanut, että CIA työskentelee ainoastaan "hyökkäysaiheista vakoilua" vastaan — hankkiessaan tietoja ulkomailta.

Virallisesti Yhdysvalloissa kuuluu vastavakoilu Federal Bureau Investigationille, (federaalinen tutkimustoimisto).

Pat Connolly, Rausin lakimies sanoi, että osa CIA:n työstä on käyttää hyväkseen USA:ssa olevia siirtolaislähteitä USA:n "ulkomaista vakoilua" varten.

"Ja meidän täytyy turvata nämä tietolähteet estämällä vihollisten asiamiesten sisääntunkeilun," sanoi mr. Connolly.

Connolly, jota avusti oikeuspaikalla CIA:n yleinen asianajaja Lawrence Houston sanoi, että Raus ollessaan CIA:n asiamies on erivapautusta nauttiva, (immunity) eikä häntä voida syyttää kunnianloukkauksesta.

Connolly kiisti, että Raus on näin ollen turvattu tältä syytökseltä. Hän ehdotti koko asian hylkäämistä.

Connolly sanoi oikeuslaitoksen ulkopuolella, että hän tulee vetoamaan jos hänen ehdotuksensa hyljätään. Heinen lakimies, Ernest Raskauskas, sanoi myöskin vetoavansa, ellei Connollyn ehdotusta kumota.

"TOTUUS" NÄKÖKANTA

Connolly uhkasi, että jos hänen ehdotuksensa ei saa oikeuslaitoksen hyväksyntää, niin hän tulee taistelemaan tämän oikeusjutun "totuuden" valossa.

Tämä tarkoittaisi CIA:n pää-salaisuuksien luettelon ja sen tietolähteitten esillepenkomista, jota tämä toimisto koettaa epätoivoisesti välttää.

Raskauskas väitti, että CIA ei ole sisällinen turvallisuustoimisto, ja niinollen sillä ei ole oikeuksia usuttaa asiamiestään hänen asiakkaansa kimppuun Yhdysvaltain rajojen sisällä.

Connolly viittasi luokiteltuun salaiseen asiakirjaan, jonka Richard Helms, CIA:n johtaja oli antanut tuomarille, lakkaleimalla varustetussa kirjekuoressa.

Asiakirja, hän sanoi, sisältää Kansallisen Turvallisuusneuvoston ohjeet CIA:lle, valtuuttaen sen "työskentelemään kansainvälisesti turvataakseen tietolähteensä vihollisel ta."

LUKEMINEN SALLITAAN

Tuomari sallii Rauskauskasin lukea tämän kirjeen varauksella, ettei hän tee kirjeellisiä muistiinpanoja, ja että hän vannoo ettei hän paljasta sen sisältöä kenellekään.

Raskauskas esitti vaatimuksen, että Helms kutsuttaisiin oikeuden eteen todistamaan tämän ohjeen paikkansapitäväisyydestä, ja että häntä voitaisiin ristikuulustella, mutta hänen anomustansa ei hyväksytty.

Raus myönsi ilmiantaneensa Heinen, ja puhuessaan Eestiläisen Legioonan vuosikokouksessa CIA:n pyynnöstä.

"Me myönnämme", sanoi Connolly, että CIA on useissa kokouksissaan antanut Rausille määräyksiä varoittaa eestiläis-siirtolaisia, että Heine on tänne lähetetty ammattilainen asiamies".

Tuomari sanoi otaksuvansa tämän asian siten, että CIA on määrännyt Rausin sanomaan, että FBI on antanut hänelle nämä ilmiannot Heinestä, varjellakseen todellista asian alullepanijaa, — CIA:tä.

Hän ihmetteli, josko CIA:llä "on oikeudet antaa tahallisesti vahheellisia lausuntoja."

Mitä on kulttuurivallankumous

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

sesti rakentaa kansallista sosialistista kulttuuria sulkeutumalla kansalliseen umpioon, kieltäytymällä toisten sosialististen maiden kokemuksista, heidän henkisistä arvoistaan, olemalla piittaamatta uuden kulttuurin kansainvälisestä sisällöstä.

Kaikki kansalliset yritykset kehittää kulttuuria omassa maassa erillään toisten sosialististen valtioiden kulttuurista merkitsee, että kansalliselta kulttuurilta riistetään ne kokemukset, jonka veljesmaat ovat itselleen hankkineet. Eristäytymislinja vahingoittaa ensi sijassa tälle tielle lähteneen maan omia etuja ja vaarantaa uuden kulttuurin koko olemuksen — sen kommunistisen suunnan.

Sosialistinen maailmanjärjestelmä muodostaa edistyksellisen kulttuurin johtavan voiman. Se vaikuttaa aktiivisesti ihmiskunnan koko henkiseen kehitykseen. Sosialistinen kulttuurivallankumous näissä uusissa olosuhteissa on saanut todella maailmanhistoriallisen merkityksen sillä sen aktiivinen vallankumouksellinen vaikutus näkyy nykyajan yhteiskunnan henkisessä elämässä. Sen saavutukset, jokainen sivistystä eteenpäin vievä askel, joka tähtää kansan älylliseen rikastumiseen, vaikuttavat niihin edistyksellisiin voimiin, jotka ponnistelevat kansallisen kulttuurin kehittämiseksi nuorissa itsenäistyneissä valtioissa, siirtomaaikeestä vapautuneissa maissa. Sosialistisen kulttuurin suotuisan vaikutuksen alaisena tapahtuu kehitysmaissa sivistysuudistuksia, joiden perustavoitteena on kansallisen kulttuurin lujittaminen ja kehittäminen taistelussa imperialismia ja kolonialismia vastaan.

Sosialistinen kulttuurivallankumous voimistaa demokraattisia ja sosialistisia aineksia nykyaikaisen porvarillisen yhteiskunnan kulttuurin sisällä. Se voimistaa kaikin tavoin maailman sosialismin asemaa, auttaa kapitalististen maiden marxilais-leniniläisiä puolueita taistelussa sosialistisen kulttuurin puolesta, kommunismin humaanisten ihanteiden toteuttamiseksi elämässä. Sosialistinen kulttuurivallankumous on kapitalismia vastaan käytävän yhteisen ideologisen taistelun perusosa taistelua rauhan ja yhteiskunnallisen edistyksen puolesta.

BUNDESWEHRIN ONGELMAVYYHTI

Länsi-Saksan sotavoimat on jatkuvasti yleisen huomion valokeilassa. Paitsi sitä pysyvää "kuuluisuutta", jota tämän armeijan johto on saanut pyrkiessään käsiksi atomiaseisiin, on esille tullut joukko muita ilmiöitä: ensin ihmeteltiin Starfighter- hävittäjien toistuvia onnettomuuksia, sitten kohautti maailmaa kolmen kenraalin ero Bundeswehristä, kaikki ei tuntunut olevan kunnossa Länsi-Saksan laivaston sukellusveneen Hain pelastusyritystenkään yhteydessä ja viimeisenä on käyty taistelu puolustusministeri Kai-Uwe von Hasselin asemasta.

Voidaan sanoa, että Länsi-Saksan puolustusvoimajupakkaan soveltuu suomalainen sananlasku "Pata kattilaa soimaa, musta kylki kummallakin". Jos jätetään syrjään armeijan hankintaskandaalit, jotka esim. Starfighter-koneiden kohdalla ovat merkinneet 63 putoamista ja 36 lentäjän hengen menetystä, niin Länsi-Saksan sotilaallisen kriisin ydin näyttää olevan valtataistelussa kenraalikunnan, sotilaallisen vallan ja toisaalta virkamiesten ja ministerien edustaman poliittisen vallan välillä. Tosin puolustusministeri von Hassel vakuutti liittopäivillä keskiviikkona, että "kenraalit eivät ole antaneet minkäänlaista aihetta epäilyihin, että he yrittäisivät rikkoa perustuslakia" ja "kumota periaatteen poliittisen johdon määräysvallasta puolustusvoimissaan", mutta ainakaan liittopäiväkeskustelun reuterilainen versio ei anna von Hasselille tilaisuutta esittää mitään todistuksia tästä.

Sen sijaan voidaan esittää sekä kenraalikuntaa lähellä olevien poliitikkojen että lehtien lausuntoja, joissa vaaditaan sotilaallisen johdon lisäämistä puolustusvoimissa. Tyypillisenä esimerkkinä mainittakoon kristillisdemokraattisen puolueen sotilasasiantuntijan Rommerskirchenin vaatimus sellaisen sotaministeriön perustamisesta, joka ei tosin vastaisi puolustusvoimista poliittisesti, mutta joka johtaisi niitä sotilaallisessa suhteissa.

Kenraalien eron yhteydessä sotilastahon vaatimukset otettiin ainakin jossakin määrin huomioon. Niinpä Die Welt-lehti korostaa, että sekä armeijan uusi ylitarkastaja, kenraali Ulrich de Maiziere että ilmavoimien uusi tarkastaja, kenraali Johannes Steinhoff ottivat tehtävänsä vastaan vasta sen jälkeen, kun oli luvattu suorittaa uudistuksia armeijan esikuntien ja ministeriön vastaavien osastojen välisissä suhteissa. "He saivat suuremman vallan kuin edeltäjänsä", toteaa Die Welt. Ostsee-Zeitungin kommentaattori huomauttaakin lakonisesti, että Bonnissa "kolme kenraalia erosi, mutta kenraalikunta jäi".

Kenraalikunnassa suoritetut muutokset enempää kuin von Hasselin äänimäärin 236— 199 saama luottamuslausekaan eivät korjaa tilannetta Länsi-Saksan puolustusvoimissa, jolle on varsin tyypillinen sos. dem. puolueen kansanedustajan Helmut Schmidtin arvio: "monet sotilaat tuntevat palvelevansa armeijassa, josta ei pidetä". Voidaan sanoa, että Länsi-Saksan armeija on liian suuri ja kovalla kiireellä pystytetty. Sen johdossa on pelkkiä entisen Hitlerin armeijan korkeita ja ansioituneita upseereja eikä viimeisinkään kenraalivaihdos tuonut mitään uutta tullessaan, sillä de Maiziere oli sodan aikana itärintamalla yleisesikuntaupseerina, sitten maavoimien esikunnassa ja viimeksi operatiivisen osaston komentopäällikkönä everstiluutnantin arvolla. Helmikuusta. 1945 lähtien sodan loppuun hän työskenteli Hitlerin välittömässä läheisyydessä, "Führerbunkkerissa". Steinhoffin menneisyys on samanlainen, sillä Hitlerin aikana hän oli sodan kuuluisimpia hävittäjälentäjiä, eversti arvoltaan ja toimi 77. hävittäjälentueen komentajana. Erikoispiirteenä mainittakoon hänen sodanjälkeisen kauden aikana syntyneet hyvät suhteensa amerikkalaiseen lentokoneteollisuuteen. Kolmas Bonnin uusista kenraaleista Josef Moll osallistui Neuvostoliiton sotaretkeen armeijaryhmä C:n ensimmäisenä pääesikuntaupseerina ja huhtikuun loppupuolella 1945 hänet ylennettiin everstiksi.

Kun länsisaksalainen jättiläisarmeija on perustettu alun alkaen hyökkäys- ja ydinasesotaa varten, voidaan sanoa, että koko armeija perustuu virhelaskelmalle. Ei ole oikeastaan ihme, että armeijan kenraalit tuntevat tarpeettomuutensa ja vaativat lisää valtaa ja toimintapiiriä. Suurporvarillisen Frankfurter Allgemeine-lehden sotilasasiantuntija, Erhardin läheinen ystävä Adenbert Weinstein mm. totesi että "täällä armeijalla ei ole mitään sotilaallista tehtävää" ja selitti, että Länsi-Saksa tarvitsee "häikäilemättömiä robotteja uniformussa" sen sijaan, että aina puhutaan yksityisistä rohkeista sotureista, "kansalaisista uniformussa".

Useissa arvioissa niin lännessä kuin idässäkin on myös viitattu siihen, että armeijan ja siviilivirkamiesten kiistassa on vain kysymys siitä, mikä olisi paras tapa päästä sittenkin käsiksi ydinaseisiin. Lähikuukaudet näyttänevät, mitä uusia suunnitelmia de Maiziere ja Steinhoff kykenevät tässä suhteessa esittämään ja onko von Hasselilla kenties jotakin takataskussaan.

— H.S.

Kennedy-Fulbright ryhmät LBJ:tä vastaan vaaleissa

New York. — Ryhmä Yhdysvaltain demokraattisen puolueen jäseniä ilmoitti lauantaina aloittaneensa kampanjan senaattori Robert Kennedyn valitsemiseksi maan presidentiksi vuonna 1968.

Ryhmä, joka ei hyväksy presidentti Johnsonin Vietnam-politiikkaa, ilmoitti New Yorkissa pidetyssä tiedotustilaisuudessa, ettei se välitä senaattori Kennedyn usein esittämistä lausunnoista, joiden mukaan tämä kannattaa Johnsonin uudelleen valintaa.

Ryhmään kuuluu 30 jäsentä, ja se nimittää itseään "Kennedy—Fulbrightin puolesta taisteleviksi kansalaisiksi". Varapresidentiksi Hubert Humphreyn tilalle ryhmä haluaa Johnsonin hallituksen ulkopolitiikan tunnetun arvostelijan senaattori William Fulbrightin.

— Sanat parantavat vihan sairauden.

Aiskhylos.

Swedish American Line

UUSI M.S. KUNGSHOLM
M.S. GRIPSHOLM
Ships under Swedish Registry with traditional Swedish seamanship and seaworthiness since Viking times

TEHKÄÄ 1966-1967
SUOMI-MATKANNE LAIVALLA

IHASTUTTAVA JOULUMATKA UUDELLA KUNGSHOLMILLA
JOULUK. 3, 1966 — Matkanjohtaja: Mr. C. Allan Carlson, SAL-Seattle Office.
15 % :n ALENNUS — Jos lähdette jouluk. 3. KUNGSHOLMILLA ja palaatte samalla laivalla jouluk. 28, saatte meno-paluulaivalipusta New York-Göteborg-New York 15 % :n alennuksen.
MENO-PALUU US $434.00

SUOMI-HUVIMATKA 1967
UUDELLA KUNGSHOLM — LAIVALLA
TOUKOKUUN 17, 1967

New Yorkista Göteborgiin, edelleen junalla Tukholmaan ja sitten Suomi-laivalla HELSINKIIN.
Matkanjohtaja: Mr. Carl E. Waselius—Matkanemäntä: Mrs. Sylvia Aarnio
Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin tai Turkuun.

Muut laivavuorot 1967:	New Yorkista:	Göteborgista:
	KUNGSHOLM elok. 26; jouluk. 4.	KUNGSHOLM kesäk. 8; syysk. 12; jouluk. 28.
	GRIPSHOLM toukok. 2; kesäk. 3; kesäk. 28; heinäk. 21; elok. 16.	GRIPSHOLM toukok. 24; kesäk. 17; heinäk. 11; elok. 5; elok. 28.

Paikkojen varaaminen on parhaillaan käynnissä. Ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai suoraan

Swedish American Line
MONTREAL 1, QUE., CANADA — 465 ST. JOHN STREET
VANCOUVER, B. C., CANADA — 966 WEST HASTINGS STREET
WINNIPEG 2, MAN., CANADA — DAHL S.S. AGCY., LTD., 325 LOGAN AVENUE

Astronautti selostaa: Kansleri Ludwig Erhard ja presidentti Johnson ovat vastakkain elestroonisen seinän takana kapteeni James Lovellin kanssa Cape Kennedyssä. He keskustelevat Lovellin osallisuudesta tulevaan Gemini 12. avaruuslentoon.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

TYÖN PUISTOSSA 4- HUONEEN asunto, vesi ja sähkö. Halpa vuokra. Lähemmin: Työn Puiston talonmies, puhelin 673-0193. (27-29-1)

MYYTÄVÄNÄ

HALVALLA, EMPIRE MOTORSIN hyvitysvekseli (Credit Note). Puh. 682-4928. (6-8)

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

KAUNIITA KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

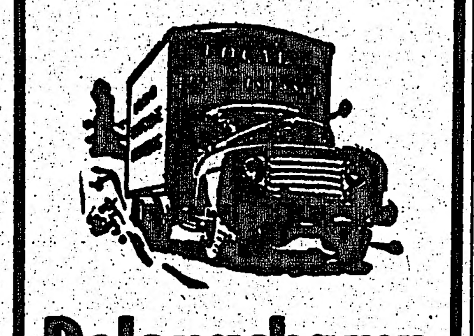
Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKAN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SAILYTETAAN — LAHETETAAN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Melody-orkesterin harjoituksiaa ei ole virallisen juhlapäivän (kiitospäivän) johdosta maanantaina, lokak. 11 pnä. Sen jälkeen harjoitukset ovat Finnish haalilla aina maanantaisin, kello 7.30 illalla.

Sävel-kuoron syyskauden harjoitukset aloitetaan Finnish haalilla keskiviikkona, lokakuun 12 pnä kello 7.30. Entiset ja uudet laulajat tervetulleita.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Seurapelitilaisuus "Majavajärvellä" lokakuun 16 pnä

Beaver Laken haalilla on osaston järjestämä seurapeli- ja kahviaistilaisuus sunnuntaina 16 pnä alkaen kello 12.30 ip.

Saapukaa viettämään rattoisa iltapäivä hauskassa seurassa. M.J.

VÄHENTÄKÄÄ RUOKA-KUSTANNUKSIA
tarjoamme aina ruokatarpeita erikoishinnoilla

3 lbs. MacIntosh omenia	39c
5 lbs. MacIntosh omenia	65c
Suuret A- luokan kananmunat	tus. 67c
"Pork Chops"	lb. 75c
Nahaton pekoni	lb. 69c

Springer Park Farms
45 Elm St. W. CPR:n ylik. vier.
Ilmaista parkkeeraustilaa

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

SUOMALAINEN TURKKURI
Ottaa vastaan kaikkea turkistyötä. — Yli 20 v. kokemus.
KOHTUULLISET HINNAT
JACK'S FUR SHOP
3 FIR LANE PUHELIN 673-2718 SUDBURY
(3-8-15-22)

LASIA JA KUVASTIMIA
IKKUNALASIA, HIOTTUA LASIA, LAMPÖLASEJA, KUVIOLASIA JA KUVASTIMIA.
Huonekalujen päällyslaseja leikataan kaiken kokoisia ja muotoisia.
Tuuliovien-, ikkunoiden- ja autojen lasituksia
DOMINION GLASS & PAINTS
SALES & SERVICE
138 Notre Dame Puh. 674-1981 Sudbury, Ont.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario

Laurentian yliopisto sai Suomesta kirjalahjoituksen

Tämän vuoden alussa kävi mrs. Maire Piironen Laurentian yliopiston kirjastosta Suomessa tavaten matkallaan useita suomalaisia kirjasto- ja kustannusalan ihmisiä. He olivat poikkeuksetta kiinnostuneita yliopistomme pyrkimykseen hankkia myöskin suomalaista ja Suomesta kertovaa kirjallisuutta kirjastoonsa, ja lupasivat apuaan tässä pyrkimyksessä.

Maisteri Heikki A. Reenpää Kustannusosakeyhtiö Otavasta lupasi kirjalahjoituksen, joka hyvin sopii rungoksi suomalaisen kirjallisuudenosastoon.

Lahjoituksen, joka sisältää mm. 5-osaisen Fokus tietosanakirjan, Hakulisen Suomen kielen rakenne ja kehitys, Tarkiainen-Kauppinen: Suomalaisen kirjallisuuden historia, A. Kiven Kootut teokset, valikoiman tunnettua suomalaista kaunokirjallisuutta sekä kymmenen parhaan suomalaisen runoilijan kauneimmat runot mukaaniuettuina Eino Leinon Helkavirsiä ja Kantelettaren Kauneimmat runot, on kirjasto nyt saanut vastaan ottaa, ja kirjat ovat asetetut näytteille kirjaston toisen kerroksen aulaan.

Aikaisemminkin on kirjasto saanut suomalaisia kirjoja lahjaksi etu päässä paikkakunnan suomalaisilta. — Kaikkiin lahjakirjoihin kiinnitetään ns. exlibris, joka pysyvästi ilmituo lahjoittajan.

Osoittaakseen kiitollisuuttaan Suomesta saadusta lahjasta Laurentian yliopiston presidentti mr. Stanley G. Mullins lähettää vastalahjana Helsingin yliopiston kirjastolle valikoiman canadalaista kirjallisuutta sarjasta: New Canadian Library. Canadalainen kirjallisuus on erikoisen lähellä professori Mullinsin sydäntä ja niinpä hän toivoo saavansa tilaisuuden esitelmöidä Suomessa tästä aiheesta.

Hyvin onnistunut "harvestibingo"

Torstai-iltana Finnish haalilla järjestetty vuotuinen "harvestibingo" onnistui erinomaisesti. Sudburyn seudun farmarit ja kotipuutarhurit sekä muut olivat lahjoittaneet tilaisuuteen (arviolta) noin puolisentoista sataa koria kaikenlaisia juurikasveja ja hedelmiä. Väkeä oli runsaasti ja peli-innostus korkealla. Suurin osa pelaajista sai tyytyväisesti hymyillen kantaa "kylki vääräsä" arvokkaita voittoja kotiin — ja ne joille "Onnetar" ei nyt hymyillyt, olivat varmoja siitä, että ensi vuonna "koittaa päivä uus'. Tilaisuuden järjestäjien toimesta lausuttiin kaunis suurkiitos bingovoittojen avokätisille lahjoittajille ja pelureille hyvästä kannatuksesta.

USAlle suuri kasarmialue Saigonin lähelle

Lingbinh. — USA on alkanut rakentaa tänne 15 mailia koilliseen Saigonista, suurta kasarmialuetta, jolla laajuudessaan tulee olemaan esikaupungin ominaisuudet. Se on suunniteltu majoittamaan aluksi 35,000 amerikkalaista sotilashenkilöä, jotka tultaisiin poisvetämään ylikansoitetusta Saigonista.

Huolimatta Vietkongin satunnaisista sala-ampujain ammuskeluista ovat armeijan insinöörit ja siviiliurakoitsijat alkaneet siirtämään maata ja kokoamaan tehdasvalmisteisia rakennuksia, ryhmikumpuisessa maastossa lähellä kulkuväylää.

Ennakkoarviot, hinnoittaisivat Lingbinhin kasarmikaupungin $130,000,000 arvoiseksi ja siinä tulisi olemaan tilaa 60,000 sotilaalle ja heidän varusteilleen. Majoitussuunnitelmien mukaan pitäisi ensimmäisten joukko-osastojen asettua sinne helmikuussa, ja uudet lisäykset asteittain.

Tämä rakennustyö johtuu kovasta painostuksesta Saigonin ylikuormitetuista majoituspaikoista. Saigonin lehdistö on jatkuvasti valittanut liikennepulmista, sähkövoimapalvelun epäkuntoisuudesta, sekä amerikkalaisten sotilaitten huonosta käytöksestä.

USA menetti taas kultaa

Washington. — Yhdysvallat menetti elokuussa taas paljon kultaa, mutta ei niin paljon kuin heinäkuussa, ilmoitti Yhdysvaltain hallitus torstaina.

Yhdysvallat menetti elokuussa kultaa 94 miljoonaa dollaria, 22 miljoonaa dollaria vähemmän kuin heinäkuussa. Yhdysvallat on tämän vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana menettänyt 487 miljoonaa dollaria. Tämä on noin 1,000 miljoonaa dollaria viimevuotista vähemmän.

TILATKAA VAPAUS

Kongon-Portugalin suhteet poikki

(Jatkoa sivulta 1)

kuvasti "ulkomaalaisten etuisuuksista", "kansainvälisistä finanssipiireistä" ja "ulkopuolisesta vehkeilystä".

Kansankamarin edustajat hyväksyivät viime viikolla päätöksen, joka vaatii rikkomaan suhteet Portugaliin ja sulkemaan kaikki sisämaassa olevat konsulaatit. Myöskin vaadittiin Kinshasassa olevien ulkomaiden lähetystöjen henkilökunnat piennenettäviksi, samankokoisiksi kuin Kongon lähetystöt ulkomailla.

Tämän vaatimuksen mukaisesti Kinshasassa olevan 166 henkilöä käsittävä USAn lähetystö tulisi vähennettäväksi seitsemään henkilöön — sama määrä mitä on Kongon lähetystössä Washingtonissa. USAn Kongolle antaman $50,000,000 vuosittaisen avustuksen jakelussa toimineen 24 henkisen toimikunnan maastapoistaminen ehkä aiheuttaisi avustamisen lopettamisen.

Tätä päätöstä on vienyt eteenpäin Andre G. Lubaya, joka kuului ennen Kiinan tukemaan vapautusryhmään, ja toimi mr. Tshomben aikana terveysministerinä.

Edesmennyt Evariste Kimba, joka oli Tshomben jälkeen pääministerinä, myöskin kerran käytti mr. Lubayan nimeä hallitusministerien nimitysluettelossaan mutta ei saanut silloisen kansankamarin hyväksyntää.

Kuitenkin, mr. Lubayan onnistui puskea tämä ulkomaalaisvastainen päätös läpi kansankamarissa ilman yhtäkään vastustavaa ääntä.

Nobel-komitea P.-Vietnamiin

Oslo. — Norjan suurkäräjien Nobel-komitealle on tehty kirjallinen ehdotus, jonka mukaan komitean tulisi pikemmiten matkustaa Hanoihin perehtyäkseen Pohjois-Vietnamin presidentin Ho Tshi Minhin rauhanehtoihin ja sitten esittää nämä ehdot Yhdysvalloille. Ehdotuksen ovat allekirjoittaneet Kjell Eide ja John Engh, kehtoo Nobel-komitean puheenjohtaja Gunnar Jahn Arbeiderbladetille.

Kysyttäessä merkitseekö ehdotus sitä, että tämän vuoden rauhanpalkinnon varat käytetään tällaisen aloitteen rahoittamiseen, Jahn sanoi: — Käsitän ehdotuksen siten, että Nobel-komitean arvovaltaa olisi käytettävä hyväksi rauhanpyrkimyksissä. Rahoituksesta ei ollut puhetta. Asiasta ei tässä vaiheessa voi sanoa enempää, koska komitean jäsenet eivät vielä ole tutustuneet ehdotukseen. Asian käsittely otetaan esille komitean seuraavassa istunnossa 19. lokakuuta.

Pojat löysivät riekon asemesta äkäisen jääkarhun

Churchill, Man. — Neljä nuorta eränkävijää yritti lähiseudulta saada muutamia riekkoja (ptramigan, riekko, kesällä ruskeankirjava talvella valkoinen pienehkö kanalintu) mutta heitä vastaan tulikin jääkarhu. Yhteenoton johdosta joutui yksi pojista sairaalaan.

Pojilla oli ainoastaan yksi .22 kaliberin pienoiskivääri kohdatessaan tämän karhun viime lauantaina noin 3 mailin päässä Churchillista.

Ensimmäisessä hyökkäyksessä karhu kaatoi 13-vuotiaan Tim Hawkinsin, vetäen pojan päänahkaan haavan. Toiset pojat saivat ajetuksi karhun pois. Kaksi poikaa jäi loukkaantunutta toveriaan puolustamaan kolmannen juostessa apua hakemaan. Viimeksimainittu saapui kuitenkin Auroral Scientific Laboratorioon liian kiihtyneenä osatakseen apua pyytää.

Kun se näytti valmistuvan uuteen hyökkäykseen, 16-vuotias Roy Oliver — hän oli ryhmästä vanhin — ampui ilmaan karhun peloittamiseksi. Mutta kun siitä ei ollut apua, hän ampui toisen kerran ja haavoitti karhua jalkaan.

Tämän jälkeen karhu ajoi Oliveri poikaa vähän matkaa ennen kuin se palasi alkuperäisen uhrinsa luo. Tässä vaiheessa 13-vuotias Barry Pidskalny ja Roy Oliver jättivät kumppaninsa ja juoksivat apua etsimään.

Heidän ansiosta lähti paikalle viisi miestä varustettuina haulikoilla ja seipäillä.

Lopulta satiin karhu ajetuksi pois, ja nuori Hawkins kuljetetuksi sairaalaan missä neulottiin hänen monet päähaavansa. Pojan tila on tyydyttävä, mutta RCMP:n konstaapeli Wride ampui myöhemmin karhun.

Muuttolasku $86 miljoonaa

Pariisi. — NATOn sotilaspäämajan siirtäminen Ranskasta Belgiaan ja Hollantiin tulee maksamaan $86,000,000. NATOn "neljäntoista maan komitea" (NATO ilman Ranskaa — V.) keskustelee nyt siitä miten tämä muuttolasku pitäisi jakaa jäsenmaiden kesken. Niiden sanotaan aikovan lähettää Ranskalle laskun sen osuudesta.

Puoli laskusta koituu siitä kun NATOn ylipäällystö (SHAPE) muutetaan Casteauun, Brysselin eteläpuolelle. Toinen puoli muuttolaskusta koituu siitä kun liittolaisten Euroopan päämaja muutetaan Hollantiin.

Syvällä surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että rakas äitimme mummumme ja iso-mummumme

AGDA FREDRIIKKA WIITASALO

nukkui kuolon uneen syyskuun 7 pnä 1966 Sudburyssa. Hän oli syntynyt Suomessa Ylöjärvellä, toukokuun 26 päivänä 1888.

Lähinnä suremaan jäivät kaksi tytärtä mrs. Percy Coombs (Mary), Azildassa, mrs. Aimo Mäki (Rauha) ja poikansa Leo Lahti Sudburyssa, viisi lastenlasta, kaksi lastenlastenlasta, yksi sisko ja veli Suomessa sekä laaja ystävä- ja toveripiiri tässä maassa.

Hautaus tapahtui Park Lawn perhehautaan syyskuun 10 päivänä suuren sukulais- ja ystäväjoukon saattamana.

Oli päivän kehrä juuri korkeimmillaan
ja suven kukat peitti kauniin maan,
kun surukellot soivat rakkaimmilleen,
ja äiti muutti ikitähtein taa.

Ja suru siivillänsä kattoi tienoon
murheisin mielin painui kukkain päät,
sen suviaamun autereiseen vienoon
hän lähti, jättäen meidät tuskaan, ikävään.

Hän poissa on, hän joka paljon jaksoi
ja meitä muisti, neuvoi, vartioi,
vaikk' moni puuha oman levon maksoi
kuitenkin puolestamme ahkeroi.

Se sydän kultainen mi uupui kesken
jo rauhan saanut on ja suomme sen,
mutt' askeleitas' kaipaa saunan polku
ja murhe verhoo kodin kynnyksen.

Sua äiti kaipaamme me ikuisesti,
on sanat kiitokseksi köyhät nää,
keskellä kaipauksen rukoilemme
ett' suuri rakkautes siell' ei unhoon jää.

Aina muistamme me rakkautes työtä
mit' osakseen niin monet, monet sai
ja tiedämme ei sulla enää tuskaa, yötä
hyvyytes' palkkana vain suvi-sunnuntai.

MARY, RAUHA JA LEO PERHEINEEN.

Emme enää juokse nyt mummun syliin
emme pyydä polvelle istumaan.
Mummu meni haudan hiljaiseen poveen
iki-untansa nukkumaan.

TOMMY JA JEFFREY.

KIITOS

Haluamme sydämellisesti kiittää sukulaisia ja ystäviä jotka niin suurilukuisena läsnäolollaan kunnioittivat äitimme Riikka Wiitasalon muistoa hautajaistilaisuudessa. Kiitos lukuisista kukkalaitteista, lahjoituksista eri järjestöille ja myötätunnon osoituksista. Kiitos CSJ:n Sudburyn osastolle haalista ja emännille kahvitarjoilusta. Kiitos Edwin Sukselle kauniista muistopuheesta, Sävel kuorolle laulusta, Martha Wähämaalle ja Lyyli Pärssiselle muistorunoista. Kiitos kantajille viime palveluksesta ja kaikille jotka auttoivat meitä suuren surumme hetkellä.

Mary, Rauha ja Leo

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Varmistukaa ensi kevään kukkaloistosta juuri nyt

Ensi vuonnakin on kevät — sitä sopii muistaa juuri näin syksyllä. Kevään viehättävyys on paljolti meidän omissa käsissämme, sillä jo nyt voimme suunnitella värikästä kauneutta kotipahallemme. Ensimmäinen hento kukkanen nousee pälvien keskeltä jo huhtikuussa, leutoina talvina jo ennemminkin. Lumikello, tulppaani ja narsissi kukkivat keväällä tai kevätkesällä. Yhteistä niille on se, että niiden sipulit pitää istuttaa maahan nyt. Sipulit ehtivät vielä ennen talven tuloa juurtua ja ne kestävät paremmin tuiskut ja pakkaset kuin aivan viime tipassa hiukan jäiseen maahan istutetut sipulit.

Huolellisen harkinnan tuloksena sipulit valitsemalla saa kotipihasta jatkuvasti kukkivan lähes keskikesään asti. Hankkikaa siemenkaupasta kukkasipuliluettelo, jonka avulla on hyvä tutustua eri lajikkeiden kukinta-aikoihin, väreihin, sipuleiden hintaan jne.

* * *

PIKKUSIPULIKUKAT
ovat pienikokoisia, vain 5—6 tuumaa korkeita. Ne viihtyvät aurinkoisella tai puolivarjoisella kasvupaikalla ja kasvavat hyvin nurmikossakin. Yleensä ne leviävät siementämällä ja muodostavat jatkuvasti laajentuvan ja tihentyvän kukkamaton. Niillä täytyy siis olla tilaakin levitä. Esim. puiden ja pensaiden alle ne ovat hyvin viehättäviä, eikä ole syytä pelätä, että ne jouluvat lehtien varjoon, koska ne kukkivat jo ennen lehtien puhkeamista. Sipulit istutetaan n. 5 tuuman syvyyteen. Kun lumikello alkaa keväällä lopetella kukkimistaan, puhkeavat kevätkellojen valkoiset kellokukat. Sinililjat. Sinililjat kukkivat toukokuussa, ja samaan aikaan myös taivaansininen kevättähti ja kuultavan vaaleansininen posliinihyasintti. Kesäkuussa on helmililjan vuoro.

* * *

KELTAISET NARSISSIT
kukkivat tavallisesti toukokuussa, kukkimisaika tietysti riippuu kevään tulosta, joskin myös kasvupaikasta. Narsissien sipulit on paras istuttaa puolivarjoisaan paikkaan, silloin kukkimisaika riittää pitempään. Sipulit on pantava syvempään, n. 6—8 tuumaan saakka. Pääsiäisnarsissi aloittaa narsissien kukintakauden, sen kukka on torvellinen, suuri. Lyhyttorvinen, usein kaksivärinen narsissi on nimeltään tähtinarsissi. Valkonarsissi puhkeaa kukkaan vasta kesäkuussa tuoksuen voimakkaasti.

* * *

TULPPAANEITA SADOITTAIN
Erilaisten kukinta-aikojen vuoksi tulppaanit on jaettu ryhmiin, joista harrastelijankin on oltava selvillä. Kotipihalle voidaan valita lajikkeet siten, että kukintaa riittää mahdollisimman pitkään — mutta esim. kesämökillehän ei kannata istuttaa sellaisia tulppaaneja, jotka kukkivat kovin aikaisin.

Ensimmäiseksi kukkivat ns. kasvitieteelliset tulppaanit ja niitä seuraavat kukkimisjärjestyksessä yksinkertaiset ja kerrannaiset tulppaanit, Mendel-ja Triumph-tulppaanit, Darwin, liljakukkaiset, papukaijaja myöhäiset kerrotut tulppaanit. Aikaisimmat kukkivat toukokuun alussa ja myöhäisimmät juhannuksen tienoilla.

Tulppaanit viihtyvät kuohkeassa, kalkkipitoisessa, mieluummin hiekansekaisessa mullassa. Ne eivät niinkään viihdy nurmikolla. Sipulit istutetaan 4—6 tuuman syvyyteen.

Kiitospäivän kunniaksi

Salaatinkerä, keitettyä kinkkua (suikaleina), keitettyä kanaa tai kalkkunaa (suikaleina), juustoa (suikaleina) purkillinen persikan (peaches) puolikkaita, tomaatteja.

Asettakaa salaatinlehtiä tarjoiluvadille alustaksi, järjestäkää kinkku-lintu- ja juustosuikaleet vadin keskustaan. Asettakaa persikan puolikkaat kehässä lihan ja juuston ympärille. Koristetaan tomaateilla ja karpalo (cranberry) hillolla. Tarjotaan salaattikastikkeen kera.

* * *

VANUKKAIDEN KUNINGATAR
Kun kiitospäivän kalkkunan täytteeseen tarvitaan leivänmurusia, niitä on syytä tehdä samalla enemmänkin, että saadaan valmistettua tämä "vanukkaiden kuningatar" (Queen of pudding).
Siihen tarvitaan:
4. leipäviipaleesta tehdyt murut
2 kkp kuumaa maitoa
¼ kkp sokeria
1 sitruunan raastettu kuori
2 rkl. voita
2 munaa kelt. erotettuina
½ tl. vaniljaa
vadelma tai mansikka hilloa
2 rkl sokeria.

Maito kuumennetaan ja kaadetaan leivänmuruille. Lisätään sitruuna, voi ja sokeri ja annetaan olla rauhassa 30 min. Munankeltuaiset vatkataan ja lisätään hyvin vatkaten leipäsekoitukseen. Seos kaadetaan voideltuun 1½ kvartin astiaan. Paistetaan 375 F-asteiseksi kuumennetussa uunissa noin 30 min.

Pinnalle levitetään paksu kerros hilloa. Munanvalkuaiset vatkataan vaahdoksi, lisätään kaksi ruokalusikallista sokeria ja vatkaamista jatketaan kunnes seoksesta tulee jäykkää ja kiiltävää. Seos levitetään vanukkaalle joka pannaan uuniin 15 min. eli siksi kunnes marenki on kullanruskeaa. Annoksesta tulee neljälle.

Ikivihreät kasvit pudottavat neulasiaan

Ontarion maanviljelys ja ruokaosaston puutarhaviljelyn asiantuntijat ovat antaneet selityksen hyvin tavalliseen syksyiseen tapahtumaan — kun ikivihreät pensaan sisimmäiset oksat saavat ruskahtavia merkkejä, niin siitä ei pidä hätääntyä.

Ikivihreät (evergreen — coniferous) käpyjä kasvavat havupuut saavat uudet neulaset vuosittain, mutta ne eivät varise kuten muista kasveista koko lehdistö kerrallaan. Vain pieni osa neulasista varisee ja ne ovat tavallisesti aina kasvin vanhempia.

Pudonneet neulaset olisi aina haravoitava maasta, ruohikolta ja kukkapenkistä. Neulasissa on sellaista happoa, joka ei sovi kaikille kasveille eikä ruohikolle. Muutamat kasvit, kuten rhododendrons, azalea ja mustikka pitävät happoisesta maasta, joten neulasia voidaan jättää esimerkiksi kasvien juurille.

Silloin on huuletkin hukassa, koska kieli maata kyntää.
—Suomalainen sananlasku

—Apua lapsesta: kalan perkaa, kaksi syöpi.
Suomalainen sananlasku.

HYVÄ UUTINEN NAISILLE!
HILKKA PERTTULA "Sisters Shop" suomalaisen naisten pukimon uusi omistaja ilmoittaa että hän on onnistunut saamaan mainion valikoiman naisten SYYS- ja TALVIVAATETUSTA:
★ Kauniita leninkejä ★ Tyylikkäitä jakkupukuja
★ Aistikkaita talvi- ja puolitakkeja ★ Villatakkeja
★ Sopivia Slack-housuja ★ Hameita ★ Puseroita
Hyvä kokojen valikoima — 26½ saakka
Varastossa myös suosittuja AMAR-SUKKIA
POIKETKAA KATSOMASSA JA VALITSEMASSA
TEEMME PIKKUKORJAUKSET SAMAAN HINTAAN
SISTERS SHOP
23 Elgin St. N. Puh. 674-2988 Sudbury